

การวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ ประจำปี พ.ศ. 2550

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2551

การวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ ประจำปี พ.ศ. 2550

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ

ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

**AN ANALYSIS OF STABILITY DATA FACTORS OF THAI COMMERCIAL BANKS
IN 2007**

By
Sutamas Kangwansong

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

**A Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree
Bachelor of Arts Program in General Business Management
Faculty of Management Science
SILPAKORN UNIVERSITY**

2008

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทยประจำปี
2550” เสนอโดย นางสาวสุทามาส กังวาลสงศ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทยประจำปี 2550” ได้ผ่าน
การนำเสนอในเวทีวิชาการระดับปริญญาตรีสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ครั้งที่ 1 มหาวิทยาลัย
ศิลปากร วันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2552 ณ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร โดย
ความร่วมมือกันระหว่างคณะอักษรศาสตร์และคณะวิทยาการจัดการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสพชัย พสุนนท์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

วันที่ เดือน พ.ศ.

.....
(อาจารย์ ดร. ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ)

หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

วันที่ เดือน พ.ศ.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

1248140: สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ: การวิเคราะห์ปัจจัย / ความมั่นคงทางการเงิน/ การวิเคราะห์ CAMEL

ศุภามาส กังวาลสงค์: การวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ ประจำปี พ.ศ.2550 (AN ANALYSIS OF STABILITY DATA FACTORS OF THAI COMMERCIAL BANKS IN 2007) อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ. ประสพชัย พสุนนท์. 56 หน้า.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ประจำปี 2550 โดยใช้ข้อมูลธนาคารจำนวน 14 ธนาคาร จากอัตราส่วนทางการเงิน 17 ตัวแปร จากการวิเคราะห์ CAMEL

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ 1) ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทนและการจัดการเงินกองทุน 2) ปัจจัยด้านการบริหารสินทรัพย์และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคาร 3) ปัจจัยด้านคุณภาพด้านการบริหารจัดการและเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร และ 4) ปัจจัยด้านการบริหารสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรจากดอกเบี้ย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

1247140: MAJOR: GENERAL BUSINESS MANAGEMENT

KEY WORD: FACTOR ANALYSIS / FINANCIAL STABILITY / CAMEL ANALYSIS

SUTAMAS KANGWANSONG: THE ANALYSIS OF STABILITY DATA FACTORS OF THAI COMMERCIAL BANKS IN 2007. RESEARCH ADVISOR: ASST. PROF. PRASOPCHAI PASUNON, M.Sc.56 pp.

Abstract

The purpose of this research is to analyze stability factors of 14 Thai Commercial banks in 2007. The variable of this research is 17 financial ratios from CAMEL analysis.

The result of the study is found that the stability data factors of Thai Commercial banks consist of 4 factors that 1) Efficiency of return and adequacy management factors 2) Asset management and allowance for doubtful debt factors 3) Management quality and interbank loans factors and 4) Credit management and ability to make profit from interest factors.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

Faculty of Management Science

SILPAKORN UNIVERSITY

Academic Year 2008

Student's signature.....

Research Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงได้ หากผู้วิจัยไม่ได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจากหลายฝ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสพชัย พสุนนท์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยที่คอยให้กำลังใจ คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตลอดการวิจัย ทำให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน อาทิเช่น อาจารย์ ดร.ชนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์นภนัท หอมสุต ที่กรุณาให้คำแนะนำ และช่วยเหลือจนทำให้วิจัยฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติผู้ใหญ่ของผู้วิจัย ที่คอยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยเป็นอย่างดี ตลอดจนให้การศึกษ และสนับสนุนผู้วิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจ และคำแนะนำมาโดยตลอดจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ทุกๆ ท่านที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือทำให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้คงจะมีประโยชน์ไม่มากนักน้อยแก่บุคคลที่สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใดผู้วิจัยขออภัยมา ณ ที่นี้

ผลงานวิทยานิพนธ์ศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตและวิธีการดำเนินวิจัย.....	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
นิยามคำศัพท์.....	4
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
ส่วนที่ 1 ธนาคารพาณิชย์.....	7
สถาบันการเงินประเภทธนาคาร.....	7
คำจำกัดความของ “การธนาคารพาณิชย์” ในประเทศไทย.....	8
บทบาทและความสำคัญของธุรกิจธนาคารพาณิชย์.....	8
ธุรกิจของธนาคารพาณิชย์.....	9
ความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์.....	10
งบการเงินธนาคารพาณิชย์.....	11
ระบบสัญญาเงินฝาก.....	11
ข้อมูลเบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ในการวิจัย.....	12
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ CAMEL.....	15
การวิเคราะห์ CAMEL.....	15
การประเมินฐานะของธนาคารพาณิชย์ ด้วยการวิเคราะห์ CAMEL.....	18
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis).....	22
แนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ปัจจัย.....	22

บทที่	หน้า
ตัวแบบของการวิเคราะห์ปัจจัย.....	22
ขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัจจัย.....	23
การนำการวิเคราะห์ปัจจัยไปประยุกต์ใช้.....	28
ส่วนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
วิธีการวิจัย.....	33
ประชากรและตัวอย่าง.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
ตัวแปรในการวิจัย.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ผลการวิจัย.....	39
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	48
สรุปผลการวิจัย.....	48
อภิปรายผลการวิจัย.....	49
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	51
บรรณานุกรม.....	53
ประวัติผู้วิจัย.....	56

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดง Correlation Matrix.....	23
2	ตารางแสดง Eigen Value ของแต่ละ Factor.....	24
3	ตารางแสดง Factor Loading Matrix ก่อนการทำ Factor Rotation.....	26
4	ตารางแสดง Factor Loading Matrix หลังการทำ Factor Rotation.....	27
5	ผลการวิจัยตามวิธีการวิเคราะห์ CAMEL.....	39
6	ตารางแสดงค่าของตัวแปรด้านคุณภาพการจัดการ หลังใส่ค่าลอการิทึมฐาน10..	42
7	ค่าเฉลี่ย มีรยฐาน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรการวิเคราะห์ CAMEL.	43
8	ค่าไอเกนและร้อยละของความแปรปรวนของปัจจัย.....	44
9	ค่าน้ำหนักของปัจจัยที่ 1-4.....	45

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	หลักคิดพื้นฐานของ CAMEL.....	18
2	Scree plot ของ Eigen Value.....	25
3	Scree plot จากการวิเคราะห์ปัจจัย.....	45

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม และการเมืองที่มีความขัดแย้งอย่างรุนแรง ส่งผลให้ประเทศไทยขาดความน่าเชื่อถือในสายตาสังคมโลก และด้วยเหตุภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซามาเป็นระยะเวลานานก็ทำให้ค่าครองชีพสูงมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ความต้องการด้านการกู้ยืมหรือการขอสินเชื่อเพิ่มสูงขึ้นด้วย แต่ในขณะเดียวกันปริมาณเงินฝากกลับลดลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้สภาพคล่องของระบบสถาบันการเงินเกิดปัญหา เช่น จำนวนหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan, NPL) เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น รัฐบาลจึงควรปรับปรุงกฎระเบียบ และควบคุมภาวะเศรษฐกิจการเงินในประเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และความสามารถทางการแข่งขันโดยเน้นความเป็นเสรีมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เป็นที่ประจักษ์อยู่แล้วว่าธนาคารพาณิชย์มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ อีกทั้งเป็นธุรกิจที่ขายความน่าเชื่อถือแก่ประชาชน เรื่องความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์จึงได้รับความสนใจจากสาธารณชน

ที่ผ่านมาประเทศไทยมีความทรงจำอันเลวร้ายในวิกฤติเศรษฐกิจปี 2540 การพึ่งพาเงินทุนจากต่างประเทศที่มีการกู้ยืมเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบให้โครงสร้างหนี้ระยะสั้นของไทยอยู่ในภาวะวิกฤต อีกทั้งความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจที่ลดลง ตลอดจนปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของสถาบันการเงินเป็นเหตุให้ความเชื่อมั่นในเสถียรภาพเศรษฐกิจ และการเงินในสายตาของเจ้าหนี้ และนักลงทุนต่างประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อสถาบันการเงินก็เช่นเดียวกัน มีการเร่งถอนเงินฝากออกจากสถาบันการเงิน ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ขาดสภาพคล่องอย่างรุนแรง นำไปสู่การปิดกิจการของธนาคารบางแห่งอย่างถาวร ซึ่งมีผลผลักดันให้สถาบันการเงินต่างๆ ต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยธนาคารพาณิชย์อาจจะยึดถือแนวทางการดำเนินงานเพื่อความมั่นคง และความอยู่รอดของตนเป็นหลัก ดังนั้น หากมีการตรวจสอบประสิทธิภาพผลการดำเนินงาน และสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Warning System) เพื่อทำหน้าที่ส่งสัญญาณเตือนภัยทางการเงินให้กับระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ช่วยในการตัดสินใจ วางแผน หรือกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ และสามารถลดความเสียหายดังเช่นที่เกิดในช่วงวิกฤติที่ผ่านมา การวิเคราะห์ CAMEL (CAMEL Analysis) เป็นเครื่องมือทางการเงินในรูปของอัตราส่วนที่มีมุมมองครอบคลุม

ในด้านบริหารการเงิน และการบริหารงานแบบเบ็ดเสร็จ และเป็นการสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้าทางการเงินอีกรูปแบบหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นตัวแปรที่นิยมใช้ในการประเมินความมั่นคงทางการเงินขององค์กร หน่วยงาน หรือสถาบันต่างๆ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ความมั่นคงเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy) 2) คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality) 3) คุณภาพด้านการจัดการหรือการบริหาร (Management Quality) 4) ความสามารถในการทำกำไรหรือความสามารถในการหารายได้ (Earnings) และ 5) สภาพคล่อง (Liquidity) ซึ่งหลักสำคัญในการประสบความสำเร็จของธนาคารพาณิชย์นั้นต้องอาศัยการจัดการ และการดำเนินงานด้านต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย จากตัวแปรอัตราส่วนทางการเงินของการวิเคราะห์ CAMEL ประจำปี 2550

3. ขอบเขตและวิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรในการวิจัย

สถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีจำนวนทั้งหมด 18 แห่ง ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ไทยจำนวน 14 แห่ง ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อยจำนวน 3 แห่ง และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทย่อยของธนาคารต่างประเทศจำนวน 1 แห่ง งานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเฉพาะสถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ไทย ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จำนวน 12 แห่ง และธนาคารต่างประเทศที่ทำการควบรวมกิจการกับธนาคารพาณิชย์ของไทยซึ่งเคยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประเทศไทย จำนวน 2 แห่ง

เหตุผลที่เลือกธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ไทยประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ (Stock Market) หรือตลาดหุ้น เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญในตลาดทุน และตลาดการเงินไทย อีกทั้ง ธนาคารพาณิชย์นั้นยังถูกจัดได้ว่าเป็นแหล่งเงินทุนรายใหญ่ที่สุดของประเทศ และมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ก็ย่อมเป็นธนาคารที่มีความสำคัญต่อประเทศมากเช่นกัน

3.2 ตัวแปรและแหล่งข้อมูลในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ใช้ข้อมูลจากงบการเงินในรายงานประจำปีของธนาคารในปี พ.ศ. 2550 ประกอบด้วยข้อมูลจากงบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบ

การเงิน เป็นข้อมูลจากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ประจำปี 2550 โดยใช้การวิเคราะห์ CAMEL ประกอบด้วย 17 ตัวแปร ดังนี้

- 3.2.1 ด้านความเพียงพอด้านเงินกองทุน (C: Capital Adequacy)
 - 3.1.3.1 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินฝาก
 - 3.1.3.2 อัตราส่วนระหว่างส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์
- 3.2.2 ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ (A: Asset Quality)
 - 3.2.2.1 อัตราส่วนระหว่างค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้กู้ทั้งหมด
 - 3.2.2.2 อัตราส่วนสินเชื่อที่จัดชั้นได้ต่อสินเชื่อรวม
- 3.2.3 ด้านคุณภาพด้านการจัดการ (M: Management Quality)
 - 3.2.3.1 อัตราส่วนระหว่างกำไรก่อนหักภาษี หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อจำนวนพนักงานทั้งหมด
 - 3.2.3.2 อัตราส่วนระหว่างค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด
 - 3.2.3.3 อัตราส่วนระหว่างรายได้ทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด
- 3.2.4 ด้านความสามารถในการทำกำไร (E: Earnings)
 - 3.2.4.1 อัตราส่วนต่างดอกเบี้ย
 - 3.2.4.2 อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินกองทุน
 - 3.2.4.3 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน
 - 3.2.4.4 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม
 - 3.2.4.5 อัตราส่วนระหว่างรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้รวม
 - 3.2.4.6 อัตราส่วนรายจ่ายรวมต่อรายได้รวม
 - 3.2.4.7 อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ
- 3.2.5 ด้านสภาพคล่อง (L: Liquidity)
 - 3.2.5.1 อัตราส่วนการกู้ยืมระหว่างธนาคารต่อหนี้สินรวม
 - 3.2.5.2 อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อเงินกองทุน
 - 3.2.5.3 อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 เพื่อทราบถึงปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการกำหนดความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ เพื่อที่จะช่วยกำหนดทิศทางและมาตรการต่างๆ ที่จะส่งเสริมให้ระบบสถาบันการเงินมีเสถียรภาพ

และมันคงต่อไป

4.2 เพื่อทราบถึงสถานการณ์การดำเนินงานด้านการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย

4.3 สามารถทราบและเข้าใจถึงทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์ การวิเคราะห์ทางการเงินแบบอัตราส่วนทางการเงิน และการวิเคราะห์ปัจจัย

5. นิยามศัพท์

5.1 ธนาคาร หมายถึง ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย เป็นกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้

5.2 ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง สถาบันการเงินที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ออมเงินกับผู้ต้องการใช้เงิน โดยหน้าที่ของธนาคารคือรับฝากเงิน ให้ผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย และค่าตอบแทนในการร่วมลงทุน

5.3 ตัวแปร หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินทั้ง 17 อัตราส่วนจากวิธีการวิเคราะห์ CAMEL

5.4 ระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Warning System) หมายถึง แนวทางที่จะช่วยให้ทราบจุดอ่อนหรือภัยทางการเงินที่มีผลกระทบต่อสถาบันการเงิน เพื่อช่วยตัดสินใจ วางแผน หรือกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยอัตราส่วนทาง
การเงินของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ประกอบด้วย ข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี วิธีการ และ
งานวิจัย ที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้
ส่วนที่ 1 ธนาคารพาณิชย์

- 1.1 สถาบันการเงินประเภทธนาคาร
- 1.2 คำจำกัดความของ “การธนาคารพาณิชย์” ในประเทศไทย
- 1.3 บทบาทและความสำคัญของธุรกิจธนาคารพาณิชย์
- 1.4 ธุรกิจของธนาคารพาณิชย์
- 1.5 ความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์
- 1.6 งบการเงินธนาคารพาณิชย์
- 1.7 ระบบสัญญาณเตือนภัยสถาบันการเงิน
- 1.8 ข้อมูลเบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.8.1 ธนาคารกรุงเทพ
 - 1.8.2 ธนาคารกรุงไทย
 - 1.8.3 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
 - 1.8.4 ธนาคารกสิกรไทย
 - 1.8.5 ธนาคารเกียรตินาคิน
 - 1.8.6 ธนาคารทหารไทย
 - 1.8.7 ธนาคารทีสโก้
 - 1.8.8 ธนาคารไทยพาณิชย์
 - 1.8.9 ธนาคารไทยธนาคาร
 - 1.8.10 ธนาคารนครหลวงไทย
 - 1.8.11 ธนาคารธนชาติ
 - 1.8.12 ธนาคารยูโอบี
 - 1.8.13 ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด

1.8.14 ธนาคารสินเอเชีย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ CAMEL

2.1 การวิเคราะห์ CAMEL

2.1.1 วัตถุประสงค์ของ CAMEL Analysis

2.1.2 ประโยชน์ของ CAMEL Analysis

2.1.3 มิติของ CAMEL Analysis

2.2 การประเมินฐานะของธนาคารพาณิชย์ ด้วยการวิเคราะห์ CAMEL

2.2.1 ความมั่นคงเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy)

2.2.2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)

2.2.3 คุณภาพด้านการจัดการหรือบริหาร (Management Quality)

2.2.4 ความสามารถในการทำกำไรหรือหารายได้ (Earnings)

2.2.5 สภาพคล่อง (Liquidity)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis)

3.1 แนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ปัจจัย

3.2 ตัวแบบของการวิเคราะห์ปัจจัย

3.3 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัจจัย

3.4 การนำการวิเคราะห์ปัจจัยไปประยุกต์ใช้

ส่วนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 1 ธนาคารพาณิชย์

1.1 สถาบันการเงินประเภทธนาคาร

ธนาคารเป็นสถาบันหนึ่งในระบบเศรษฐกิจปัจจุบันที่มีความสำคัญมาก เป็นสถาบันทางการเงินที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในด้านการเงินและการให้สินเชื่ออื่นๆ ประเภทของธนาคารโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ธนาคารกลาง (Central Bank) ธนาคารพาณิชย์ (Commercial Bank) และธนาคารพิเศษ (Special Bank) ส่วนสถาบันการเงินอื่นๆ ที่รวมเรียกว่า “สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร” (Non-Bank Financial Institutions) และไม่ถือเป็นธนาคารพาณิชย์ แม้ว่าจะมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเงิน สินเชื่อ การให้กู้ยืมเงินและอื่นๆ มีรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ธนาคารกลาง (Central Bank)

ธนาคารแห่งประเทศไทยในฐานะธนาคารกลางของประเทศ เป็นสถาบันการเงินที่ไม่มุ่งแสวงหากำไรและไม่แข่งขันกับสถาบันการเงินเอกชน บริหารงานโดยคณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทย คือ การดำเนินนโยบายการเงินเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ โดยในระยะหลังบทบาทด้านการรักษาเสถียรภาพและความมั่นคง ตลอดจนการพัฒนาาระบบการเงินและการกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินได้มีความสำคัญมากขึ้น นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยยังทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและนายธนาคารของรัฐบาลและธนาคารพาณิชย์ บริหารสินทรัพย์ และหนี้สินทางการเงินของประเทศ ตลอดจนจัดพิมพ์ธนบัตร การนำออกใช้และจัดการซึ่งธนบัตร

1.1.2 ธนาคารพาณิชย์ (ชพ.)

ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาท และความสำคัญมากในระบบการเงินไทยปัจจุบัน ระบบธนาคารพาณิชย์ไทย เป็นระบบธนาคารสาขา ธุรกิจหลักของธนาคารพาณิชย์ คือ การระดมเงินออมในรูปเงินฝากประเภทต่างๆ และการปล่อยสินเชื่อต่อบุคคลหรือธุรกิจต่างๆรวมทั้งการซื้อขายตัวแลกเปลี่ยนหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด และการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ ธนาคารพาณิชย์สามารถทำธุรกิจอันเป็นประเพณีที่ธนาคารพาณิชย์พึงกระทำ เช่น การเรียกเก็บเงินตามตั๋วเงิน การรับอาวัลตั๋วเงิน การรับรองตั๋วเงิน การออกเช็คเตอร์ออฟเครดิตหรือการค้าประกัน หรือธุรกิจทำนองเดียวกันเมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย

1.1.3 ธนาคารพิเศษ

ธนาคารพิเศษในประเทศไทยที่เป็นของรัฐบาลอยู่ 3 ธนาคาร ได้แก่ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ชกส.)

1.1.4 สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร

สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร หมายถึง ตัวกลางทางการเงิน หรือสถาบันการเงินที่ไม่รับเงินฝาก หรือไม่รับเงินฝากเฉพาะเงินฝากประเภทกระแสรายวัน และมีบริการที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง มักมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งให้สินเชื่อ ระยะสั้นถึงปานกลางให้กับระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สำนักงานธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การประกันภัย สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ และโรงรับจำนำ

1.2 คำจำกัดความของ “การธนาคารพาณิชย์” ในประเทศไทย

ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ และหมายรวมถึงสาขาส่งฝากต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ โดยการประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันกำหนดไว้และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นในทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น การให้กู้ยืม ซื้อขายหรือเก็บเงินตามตั๋วเงิน หรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด และซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ เป็นต้น

ธนาคารพาณิชย์ หมายถึง การประกอบธุรกิจประเภทรับฝากเงินที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม หรือเมื่อสิ้นระยะเวลาอันได้กำหนดไว้ และใช้ประโยชน์จากเงินนั้นในทางหนึ่งหรือหลายทาง เช่น การให้กู้ยืม ซื้อขายหรือเก็บเงินตามตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด ซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ ทั้งนี้จะประกอบธุรกิจประเภทอื่นๆ อันเป็นประเพณีของธนาคารพาณิชย์ด้วยก็ได้ สำหรับธนาคารพาณิชย์ คือ ธนาคารที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ รวมถึงสาขาของธนาคารต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์ด้วย

1.3 บทบาทและความสำคัญของธุรกิจธนาคารพาณิชย์

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินที่ได้ก่อตั้งมาเป็นเวลาช้านาน และได้รับความเชื่อถือจากประชาชน ประกอบกับมีสำนักงานและสาขากระจายอยู่ทั่วประเทศ ทำให้เป็นแหล่งระดมเงินออมและแหล่งให้กู้เงินขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ จึงเป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐในการกำหนดนโยบายทางการเงิน และธนาคารพาณิชย์ก็มีความสำคัญควบคู่ไปกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการค้าของไทย ดังนั้น จึงขอสรุปบทบาทและความสำคัญของธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ดังนี้

1.3.1 เป็นแหล่งเงินออมขนาดใหญ่ของประเทศโดยข้อมูล ณ สิ้นปี พ.ศ. 2548 ธนาคารพาณิชย์มีการระดมเงินฝากประมาณ 6,196,052 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 77 ของยอดเงินฝากรวมในระบบสถาบันการเงิน

1.3.2 เป็นแหล่งเงินทุนขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ จากการที่ธนาคาร

พาณิชย์เป็นแหล่งระดมเงินออมขนาดใหญ่ จึงเป็นแหล่งเงินทุนให้ผู้ประกอบการและประชาชนทั่วไปกู้เงินไปลงทุนในกิจการต่างๆ โดย ณ สิ้นปี พ.ศ.2548 ธนาคารให้สินเชื่อประมาณ 5,488,434 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 77 ของเงินให้สินเชื่อในระบบสถาบันการเงินทั้งหมด

1.3.3 ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญในการกำหนดการใช้จ่ายเงินกล่าวคือ แต่ก่อนประชาชนมีการใช้จ่ายเงินโดยใช้ธนบัตรและเหรียญกษาปณ์ แต่เมื่อมีกิจการของธนาคารพาณิชย์เข้ามาทำให้มีการใช้เช็คเพื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนอีกชนิดหนึ่ง

1.3.4 ธนาคารพาณิชย์เป็นเครื่องมือสำคัญของรัฐในการกำหนดนโยบายทางการเงิน คือ รัฐสามารถดำเนินมาตรการต่างๆทางเศรษฐกิจผ่านระบบธนาคารพาณิชย์ เพื่อควบคุมปริมาณในระบบเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เช่น การเพิ่มหรือลดอัตราเงินสำรองตามกฎหมาย เป็นต้น

1.3.5 ธนาคารพาณิชย์มีบทบาทสำคัญในการเพิ่มและลดปริมาณเงินในประเทศจากการสร้างและทำลายเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ เมื่อธนาคารพาณิชย์ขยายเครดิตด้วยการให้กู้ยืมเงินแก่ลูกค้า และเมื่อลูกค้าได้นำเงินกู้ยืมดังกล่าวไปฝากไว้กับธนาคาร จะทำให้ธนาคารสามารถนำเงินฝากของลูกค้าไปแสวงหาผลประโยชน์ด้วยการให้กู้ยืมต่อไปได้ กระบวนการเหล่านี้ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์สามารถสร้างเงินฝากขึ้นมาและทำให้ปริมาณเงินในประเทศเพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน การลดการให้กู้ยืมเงินของธนาคารพาณิชย์จะส่งผลให้เกิดการทำลายเงินฝากอันจะทำให้ปริมาณเงินในประเทศลดลงด้วย

1.4 ธุรกิจของธนาคารพาณิชย์

ธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ธุรกิจที่นำมาซึ่งรายได้ ดอกเบี้ยและเงินปันผล และธุรกิจที่นำมาซึ่งรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย

1.4.1 ธุรกิจที่นำมาซึ่งรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล

1.4.1.1 การรับฝากเงิน ธนาคารพาณิชย์ให้บริการรับฝากเงินแก่ประชาชนทั่วไปทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลในหลายรูปแบบ โดยให้บริการผ่านเครือข่ายสาขาต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ มีบริการในลักษณะต่างๆ ได้แก่ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และเงินฝากระยะยาวประเภทปลอดภาษี เป็นต้น

1.4.1.2 การให้สินเชื่อ ธนาคารพาณิชย์สามารถแบ่งลักษณะการให้บริการด้านสินเชื่อออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ คือ บริการสินเชื่อ บริการสินเชื่อส่วนบุคคล และบริการสินเชื่อในลักษณะเครดิต

1.4.2 ธุรกิจที่นำมาซึ่งรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย ได้แก่ บริการด้าน Personal Banking บริการด้านปริวรรต บริการธุรกิจด้านการตั้งสินค้าเข้า บริการธุรกิจด้านส่งสินค้าออก

บริการบริหารกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ บริการบัตรเครดิต บริการที่ปรึกษาทางการเงิน บริการด้านหลักทรัพย์ และการบริการด้านอื่นๆ

1.5 ความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์

ความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กรณีดังนี้

1.5.1 ความรับผิดชอบในเรื่องของความปลอดภัยและความมั่นคง ธนาคารพาณิชย์จำเป็นต้องให้มีการดำรงสภาพคล่องไว้มากพอเพียง ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะสามารถสนองตอบการถอนเงินของผู้ฝากได้ตลอดเวลา ซึ่งสามารถวัดได้จากความสามารถในการทำกำไรและความสามารถในการตอบสนองความต้องการถอนเงินฝากของประชาชน

1.5.2 ความรับผิดชอบในเรื่องของการมีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบในเรื่องของการมีประสิทธิภาพในที่นี้เราสามารถที่จะวัดจากการระดมเงินฝากและการให้เครดิตในด้านเงินฝาก โดยจะต้องทำการถึงในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1.5.2.1 ประสิทธิภาพในการผลิต โดยธนาคารต้องระดมเงินฝากให้ได้มากที่สุด และสร้างสินทรัพย์ที่มีรายได้มากที่สุดที่จะทำได้ ซึ่งวิธีการที่นิยมใช้มีอยู่ 2 รูปแบบ คือ การระดมเงินออม และการให้เครดิต

1.5.2.2 ประสิทธิภาพในการกระจายทรัพยากร ธนาคารพาณิชย์ควรที่จะสนับสนุนการจัดสรรเครดิตให้แก่ภาคเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงการหลีกเลี่ยงการจัดสรรเครดิตในทางที่นำความเสียหายมาสู่ระบบเศรษฐกิจและศีลธรรม

1.5.2.3 ประสิทธิภาพในการสนองตอบนโยบายการเงิน เป็นเพราะบางครั้งการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์เป็นการกระทำที่ซ้ำเติมต่อภาคเศรษฐกิจซึ่งขัดต่อนโยบายการเงิน

1.5.2.4 ประสิทธิภาพในการกระจายทรัพยากร ธนาคารพาณิชย์ควรที่จะสนับสนุนการจัดสรรเครดิตให้ภาคเศรษฐกิจ ที่ก่อให้เกิดความเจริญเติบโตก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ หลีกเลี่ยงการจัดสรรเครดิตในทางที่นำความเสียหายมาสู่เศรษฐกิจ และเสื่อมเสียศีลธรรม

1.6 งบการเงินธนาคารพาณิชย์

งบการเงินเป็นรายงานทางการเงิน ที่ประกอบด้วยสารสนเทศที่สำคัญ อันแสดงถึงผลการดำเนินงานขององค์กรในรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมา รวมทั้งยังทำให้ทราบถึงฐานะของกิจการ และการเปลี่ยนแปลง หรือการได้มาใช้ไปของของเงินที่มีอยู่ในกิจการ (สันติ กิระนันท์ 2546: 54)

ทั้งนี้งบการเงินที่สำคัญ มีอยู่ 3 งบการเงินด้วยกัน คือ

1.6.1 งบดุล (Balance Sheet) เป็นงบการเงินอีกอันหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ที่จำเป็นต่อผู้ใช้สารสนเทศจากงบการเงิน ทั้งนี้งบดุลแสดงถึงฐานะขององค์กร ณ วันใดวันหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากที่บนส่วนหัวของงบดุลที่ปรากฏว่า “งบดุล ณ วันที่.....” ซึ่งหมายถึงสารสนเทศที่ปรากฏในงบดุลนั้น แสดงฐานะขององค์กร ณ วันนั้น โดยเฉพาะเท่านั้น นอกจากนี้งบดุลยังแสดงถึงความมั่นคงทางการเงินของกิจการหรือแสดงถึงสุขภาพขององค์กร งบดุลประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ สินทรัพย์ และหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (สันติ กิระนันท์ 2546: 47-48)

1.6.2 งบกำไรขาดทุน (Profit and Loss Statement หรือ Income Statement) หมายถึง งบที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการในรอบระยะเวลา เวลาบัญชีที่กำหนดแต่จะต้องไม่เกิน 1 ปี เพื่อวัดผลการดำเนินงานของธุรกิจว่ามีรายได้และค่าใช้จ่ายในรอบระยะเวลานั้นเท่าใด และเมื่อนำรายได้หักด้วยค่าใช้จ่ายแล้ว จะเป็นกำไรสุทธิ (Net Income หรือ Net Profit) หรือขาดทุนสุทธิ (Net Loss)

1.6.3 งบกระแสเงินสด หมายถึง งบที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงในกระแสเงินสดของกิจการ โดยบอกถึงที่มาและที่ไปของกระแสเงินสด ประกอบด้วย

1.6.3.1 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน คือ เงินสดรับจ่ายจริงที่ได้จากการดำเนินกิจการ โดยไม่สนใจรายได้ที่ยังไม่ได้รับเงินและค่าใช้จ่ายที่ยังไม่ได้จ่ายเงิน

1.6.3.2 กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน คือ กระแสเงินสดรับจ่ายจริงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในการลงทุนของธุรกิจในส่วนของผู้ถือหุ้น อาคาร อุปกรณ์ เงินลงทุน หากมีการลงทุนเพิ่ม เช่น ซื้อเครื่องจักร แสดงว่ามีการใช้ไปของเงินสด ในทางตรงข้าม หากมีการขายสินทรัพย์ออกไปจะถือว่าเป็นแหล่งได้มาของเงินสด

1.6.3.3 กระแสเงินสดจากกิจกรรมการจัดหาเงิน คือ กระแสเงินสดรับจ่ายจริงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในแหล่งที่มาของเงินทุน ทั้งที่เป็นการกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว

1.7 ระบบสัญญาณเตือนภัยสถาบันการเงิน

สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System : EWS) หมายถึง แบบจำลองที่ศึกษาตัวแปรที่มีพฤติกรรมผิดปกติก่อนเกิดวิกฤต ด้วย การจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งสัญญาณเตือนภัยวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจทางด้านค่าเงินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต (ชัยณรงค์ สุระกุล 2549: 5)

1.8 ข้อมูลเบื้องต้นของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ในการวิจัย

1.8.1 ธนาคารกรุงเทพ

ธนาคารกรุงเทพก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2487 และเจริญก้าวหน้าเคียงคู่เศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ปัจจุบันธนาคารกรุงเทพเป็นธนาคารพาณิชย์ที่ใหญ่

ที่สุดในประเทศไทยและใหญ่เป็นอันดับที่ห้าในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยมีมูลค่าสินทรัพย์รวมกว่า 1,490,000 ล้านบาท อีกทั้งยังเป็นธนาคารชั้นนำของประเทศในตลาดลูกค้านิติบุคคลขนาดใหญ่และผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม พร้อมด้วยฐานลูกค้าบุคคลที่กว้างขวางที่สุดในประเทศ โดยมีจำนวนลูกค้าทุกประเภทรวมทั้งสิ้นประมาณ 16 ล้านบัญชี เครือข่ายบริการของธนาคาร ประกอบด้วย สำนักธุรกิจและสำนักธุรกิจย่อยรวม 250 แห่ง และสาขามากกว่า 850 แห่งทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังมีเครือข่ายบริการธนาคารอัตโนมัติ อันได้แก่ เครื่องเอทีเอ็มและเครื่องรับฝากเงินสดอัตโนมัติกว่า 5,500 เครื่อง บริการธนาคารทางโทรศัพท์ และบริการธนาคารทางอินเทอร์เน็ตที่ใช้งานและมีสมรรถนะสูงพร้อมอำนวยความสะดวกให้ลูกค้าสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้ทุกที่ ทุกเวลา

1.8.2 ธนาคารกรุงไทย

ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เริ่มเปิดดำเนินการครั้งแรก เมื่อวันที่ 14 มีนาคม 2509 โดยการควบกิจการของธนาคารเกษตร จำกัด และธนาคารมณฑล จำกัด ซึ่งเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีรัฐบาลเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ทั้งคู่ เข้าเป็นธนาคารเดียวกันตามนโยบายของรัฐบาล และได้ใช้ชื่อใหม่ว่า "ธนาคารกรุงไทย จำกัด" ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า "Krung Thai Bank Limited" ใช้สัญลักษณ์ "นกวาญักษ์" ซึ่งเป็นเครื่องหมายของกระทรวงการคลัง เป็นสัญลักษณ์ประจำของธนาคารจนถึงปัจจุบัน หลังจากการรวมกับธนาคารสยาม จำกัด แล้ว ธนาคารกรุงไทยจึงกลายเป็นธนาคารพาณิชย์ของรัฐเพียงแห่งเดียว

1.8.3 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) เป็นธนาคารพาณิชย์ของไทย ก่อตั้งเมื่อวันที่ 27 มกราคม 2488 ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 1 ล้านบาท และเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2488 ธนาคารได้เข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2520 ปัจจุบัน ธนาคารกรุงศรีอยุธยา เป็นธนาคารพาณิชย์ชั้นนำของประเทศที่ให้บริการทางการเงินครบวงจร มีทุนจดทะเบียนจำนวน 70,894 ล้านบาท ทุนชำระแล้ว เป็นเงิน 57,477 ล้านบาท มีเครือข่ายสาขาให้บริการลูกค้ารวมทั้งสิ้น 569 แห่ง

1.8.4 ธนาคารกสิกรไทย

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ.2488 ด้วยทุนจดทะเบียน 5 ล้านบาท เป็นบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในราชอาณาจักรไทย และเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีสาขาอยู่ทั่วทุกภูมิภาคในประเทศและต่างประเทศ บางแห่ง ณ 31 ธันวาคม 2550 มีสาขาในประเทศ จำนวน 604 สาขา ตลอดจนสาขาส่งงาน

ตัวแทนต่างประเทศที่ให้บริการและส่งเสริมความสะดวกต่างๆ ในด้านการค้าและการเงินระหว่างประเทศทั่วโลก

1.8.5 ธนาคารเกียรตินาคิน

ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุญาตให้ยกฐานะเป็นธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ (Commercial Bank) เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2548 และเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2548 ด้วยเงินกองทุนกว่า 17,000 ล้านบาท โดยจะมุ่งเน้นธุรกิจที่มีความชำนาญต่อเนื่องจากการเป็นบริษัทเงินทุน คือ สินเชื่อรายย่อย (สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์) สินเชื่อเพื่อพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยและสินเชื่อธุรกิจในบางธุรกิจเช่น ธุรกิจขนส่ง บรรจุกัมภ์ และสิ่งพิมพ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังจะให้บริการหลักเช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่น ณ 31 ธันวาคม 2549 มีสาขาอยู่ทั้งสิ้น 27 แห่งที่ครอบคลุมทั่วประเทศ

1.8.6 ธนาคารทหารไทย

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ถือกำเนิดขึ้นจากความคิดริเริ่มของจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ที่ต้องการรวบรวมเงินนอกงบประมาณแผ่นดินของทหารที่กระจัดกระจายอยู่ตามแหล่งต่างๆเข้าด้วยกัน คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาให้ความเห็นชอบในการจัดตั้งธนาคารดังกล่าว จึงได้มีการจดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิเพื่อก่อตั้ง “ธนาคารทหารไทย จำกัด” หรือ “The Thai Military Bank, Ltd.” เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2499 และเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2500 โดยมีทุนจดทะเบียนเป็นจำนวน 10 ล้านบาท เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2547 ธนาคารได้รวมกิจการกับธนาคารดีบีเอสไทยทุนและบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งการรวมกิจการดังกล่าวจะส่งผลให้เป็นธนาคารใหม่ที่สมบูรณ์แบบ ณ 31 ธันวาคม 2550 ธนาคารมีขนาดสินทรัพย์ประมาณ 6 แสนล้านบาท เป็นอันดับ 6 ของระบบธนาคารพาณิชย์

1.8.7 ธนาคารทิสโก้

ทิสโก้ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2512 มีสถานะเป็นบริษัทเงินทุนแห่งแรกของประเทศไทยด้วยเงินทุนจดทะเบียน 20 ล้านบาท ชื่อ “ทิสโก้” และตราสัญลักษณ์ “TISCO” มาจากชื่อภาษาอังกฤษที่ใช้ว่า “Thai Investment and Securities Company Limited” ทิสโก้ได้พัฒนาบทบาทตามหลักการธนาคารเพื่อการค้าและการลงทุน (Investment Bank) โดยพัฒนาบริการใหม่ๆ เพื่อสนองตอบความต้องการของระบบเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งทิสโก้เป็นบริษัทเงินทุนแห่งแรกที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบจากกระทรวงการคลัง และเปลี่ยนสถานะเป็น “ธนาคารทิสโก้” เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 โดยมีสาขาของธนาคารในส่วนภูมิภาคจำนวน 14 แห่ง ในเขตเศรษฐกิจสำคัญทั่วประเทศ

1.8.8 ธนาคารไทยพาณิชย์

ธนาคารไทยพาณิชย์เป็นสถาบันการเงินแห่งแรกของคนไทย เริ่มต้นดำเนินกิจการ เมื่อปี พ.ศ. 2447 (ร.ศ.123) ในชื่อ “บุคคลิย์” โดยพระเจ้านั่งยาเชอกรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย พระโอรสในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงริเริ่มดำเนินกิจการ เมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ.2449 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ตั้ง “บริษัทเบงกีสยามกัมมาจล ทุนจำกัด” ต่อมาในช่วงก่อนหน้าที่จะเกิด สงครามโลกครั้งที่ 2 (พ.ศ.2482) ได้มีการเปลี่ยนชื่อประเทศจาก “สยาม” มาเป็น “ไทย” จึงเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น “ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด” และในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2518 ธนาคารไทยพาณิชย์ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเปลี่ยนชื่อให้สอดคล้องกับสถานภาพ โดยใช้ชื่อว่า “ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)” และใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED”

1.8.9 ธนาคารไทยธนาคาร

ธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2541 มีกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน เป็นผู้ถือหุ้นหลักในสัดส่วน 48.98% และมีผลการดำเนินงานที่ก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ปัจจุบัน ณ 30 กันยายน 2551 ธนาคารมีทุนจดทะเบียน(ชำระแล้ว)ทั้งสิ้น 25,030,127,182.50 บาท มีสินทรัพย์รวม 182,315 ล้านบาท เงินให้สินเชื่อ 81,889 ล้านบาท ยอดเงินฝากกว่า 147,562 ล้านบาท และมีสาขาทั่วประเทศ 147 สาขา

1.8.10 ธนาคารนครหลวงไทย

ธนาคารนครหลวงไทยจำกัด (มหาชน) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2484 โดยคณะบุคคลของรัฐบาลร่วมกับสมาชิกในราชวงศ์ ด้วยทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 1,000,000 บาท ในเดือนสิงหาคม 2537 ธนาคารเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และทำการซื้อขายเป็นครั้งแรก เดือนเมษายน 2545 ได้ทำการควบรวมกิจการกับธนาคารศรีนคร และวันที่ 25 พฤศจิกายน 2547 ได้เปลี่ยนสถานะเป็นธนาคารเอกชน

1.8.11 ธนาคารธนาชาติ

ธนาคารธนาชาติ จำกัด (มหาชน) เดิมเป็นสถาบันการเงินที่ประกอบธุรกิจ ในชื่อ บริษัทเงินทุน เอกชาติ จำกัด(มหาชน) ธนาคารธนาชาติได้เปิดให้บริการเมื่อวันที่ 22 เมษายน 2545 ภายใต้ใบอนุญาตประกอบการธนาคารพาณิชย์แบบจำกัดขอบเขตธุรกิจ หลังจากนั้นได้รับใบอนุญาตประกอบการธนาคารพาณิชย์เต็มรูปแบบ จากกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2547 และได้เปิดให้บริการด้านการเงินทุกรูปแบบ โดยมีธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์เป็นธุรกิจหลัก

1.8.12 ธนาคารยูโอบี

ธนาคารยูโอบี จำกัด (มหาชน) หรือ ธนาคารยูโอบี เกิดจากการรวมกิจการที่ประสบความสำเร็จระหว่างธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และธนาคารยูโอบี รัตนสิน จำกัด (มหาชน) การผนึกกำลังร่วมกันนี้ส่งผลให้ ธนาคารยูโอบี มีเครือข่ายสาขาที่กว้างขวางทั่วประเทศ เพื่อเพิ่มความสะดวกให้กับลูกค้า รวมทั้งเสริมสร้างฐานธุรกิจในภูมิภาค เพื่อตอบสนองความต้องการด้านการธนาคารของลูกค้าในระดับภูมิภาค และด้วยความเป็นสมาชิกของเครือข่ายยูโอบี ที่มีเครือข่ายสำนักงาน 572 แห่งใน 18 ประเทศและเขตการปกครอง ธนาคารยูโอบี จึงมีศักยภาพและบทบาทสำคัญในภาคการเงินการธนาคารของประเทศไทย

1.8.13 ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด

ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) กลุ่มธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด ได้ทำการรวบรวมธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด สาขากรุงเทพฯ ซึ่งมีอายุกว่า 111 ปี เข้ากับธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ดนครชนในเดือนตุลาคม ปี พ.ศ.2548 และธนาคารได้เปลี่ยนชื่อเป็นธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (ไทย) จำกัด (มหาชน) ซึ่งธนาคารยังได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจจากผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดเครือข่ายการทำงาน และเป็นองค์กรที่ดำเนินกิจการภายใต้กฎบรรษัทภิบาล รวมทั้งยังเป็นองค์กรที่มีความมุ่งมั่นและสร้างสรรค์สิ่งดี ๆ ให้แก่ชุมชนในประเทศไทย

1.8.14 ธนาคารสินเอเชีย

ธนาคารสินเอเชีย จำกัด (มหาชน) หรือในชื่อเดิมคือ บริษัท เงินทุนสินเอเชีย จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการธนาคารพาณิชย์จากกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย เริ่มเปิดให้บริการประชาชน เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2548 นับตั้งแต่ปีแรกที่ก้าวสู่ธุรกิจการเงินการธนาคารเมื่อปี พ.ศ. 2512 หลังจากนั้น ก็ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และธุรกิจเงินทุนในปี พ.ศ. 2516 จดทะเบียนเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. 2521 จนกระทั่งแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนในปี พ.ศ. 2536

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ CAMEL

2.1 การวิเคราะห์ CAMEL

CAMEL Analysis คือ เครื่องมือวิเคราะห์ทางการเงิน ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาเพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบความมั่นคงทางการเงินของผู้กำกับดูแลสถาบันการเงิน และเป็นเครื่องมือในการเตือนภัยล่วงหน้า (Early warning system) เพื่อวัดระดับความเข้มแข็งขององค์กร

2.1.1 วัตถุประสงค์ของ CAMEL Analysis

2.1.1.1 เพื่อชี้สถานการณ์ความเสี่ยงที่สำคัญและจำเป็นต้องเตือนภัยทางการเงินให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรภายในเวลาที่เหมาะสม

2.1.1.2 เพื่อส่งสัญญาณเตือนภัยให้ผู้บริหารธนาคารได้ทราบภาวะเศรษฐกิจของธนาคารเพื่อให้สามารถวางแผนงานรับสถานการณ์ได้ทันเวลา รวมถึงนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารงานของธนาคาร

2.1.1.3 เสนอผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อการเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์ เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันมิให้เกิดผลเสียหาย

2.1.1.4 เพื่อสร้างตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรมสำหรับธนาคารและสถาบันทางการเงิน

2.1.2 มิติของ CAMEL Analysis

เพื่อให้ครอบคลุมการเกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคต และเป็นเครื่องมือในการเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) ประกอบไปด้วย 5 มิติดังนี้

2.1.2.1 มิติที่ 1: C - Capital Adequacy

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงหรือความเข้มแข็งของเงินทุน เป็นการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง ซึ่งเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุนที่สามารถรองรับ หรือป้องกันผลกระทบจากความเสี่ยงทางด้านธุรกิจ

2.1.2.2 มิติที่ 2: A – Asset Quality

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่ธนาคารอย่างไรและได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่จะวัดประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้ สินค้าคงคลังและสินทรัพย์รวม

ผู้วิเคราะห์อาจจะกำหนดลำดับชั้นคุณภาพของสินทรัพย์ออกได้เป็น 5 ลำดับ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ (Passed) เป็นสินทรัพย์ที่มีคุณภาพ ระดับความเสี่ยงปกติ
- 2) สินทรัพย์ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ (Special Mentioned) เป็นสินทรัพย์ที่ประเมินได้ว่ามีระดับความเสี่ยงในเกณฑ์ปกติ แต่มีแนวโน้มฐานะคุณภาพของสินทรัพย์นั้นจะอ่อนลง
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (Substandard) เป็นสินทรัพย์ที่ประเมินได้ว่ามีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์สูงเกินกว่าระดับปกติ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (Doubtful) เป็นสินทรัพย์ที่ประเมินฐานะคุณภาพได้ว่ามีความเสี่ยงที่จะสูญอยู่ในเกณฑ์สูงมาก
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ (Loss or Bad) หมายถึง สินทรัพย์ที่พิจารณาได้ว่าไม่มีลูกค้าเหลืออยู่อีก หรือไม่อาจเรียกคืนได้ทั้งจำนวน

2.1.2.3 มิติที่ 3: M – Management Capability

ขีดความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึง

ความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำ พาก้องค์กรให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทาง เศรษฐกิจและสังคมที่กิจการเผชิญอยู่การบริหารจัดการและ โครงสร้างธุรกิจ

2.1.2.4 มิติที่ 4: E – Earning Sufficiency

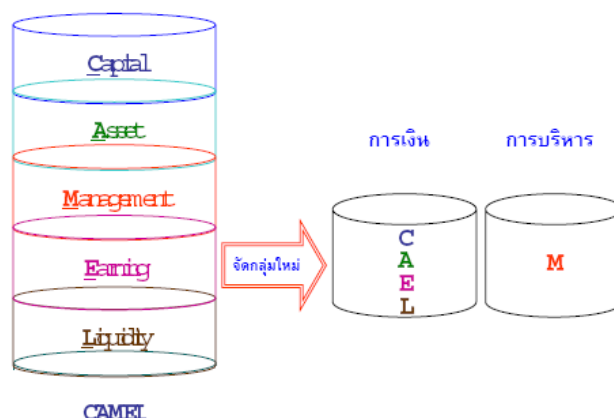
การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขัน

ของกิจการในธุรกิจที่ดำเนินอยู่ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่าย ดำเนินงานให้ต่ำและ เพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้ง วิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของธนาคาร

2.1.2.5 มิติที่ 5: L – Liquidity

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการ พิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียง เงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่ สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายสภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้ จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากธนาคารมีความเสี่ยงของเงินทุน ธนาคารจำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทาง การเงิน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ 2548: 10-12)

ธนาคารแห่งประเทศไทย(ธปท.) มีประกาศให้ธนาคารพาณิชย์ ต้องดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่องไม่ต่ำกว่า 6% ของเงินฝาก โดยสินทรัพย์สภาพคล่องต้องอยู่ในรูปเงินฝากที่ ธปท. เงิน สดในมือ และพันธบัตรรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังกำกับ ที่ปลอดภาระ เนื่องจากสามารถนำไปใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมในตลาดซื้อขายพันธบัตรได้นอกเหนือ จากการ กำกับสำรองตามประกาศ ธปท. สถาบันการเงินสามารถบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้โดย พิจารณาสินทรัพย์ระยะสั้นให้สอดคล้องกับหนี้สินระยะสั้น การกระจายแหล่งเงินฝากหรือเงินกู้ยืม ไม่ให้กระจุกอยู่ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง การเตรียมวงเงินกู้ยืม (Purchased Fund Available) หรือการ เตรียมแผนฉุกเฉินด้านสภาพคล่องภายใต้สภาวะวิกฤติ (Contingency Liquidity Plan) เป็นต้น ทั้งนี้ สิ่งที่ต้องตระหนักเสมอ คือ สภาพคล่องส่วนเกินที่มีมากเกินไปอาจส่งผลกระทบต่อกำไร ของสถาบันการเงินนั้นๆ เนื่องจากสินทรัพย์สภาพคล่องมักจะมีผลตอบแทนที่ต่ำกว่าสินเชื่อลูกค้า ทั่วไป

ภาพที่ 1 หลักคิดพื้นฐานของ CAMEL

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, การประยุกต์ใช้ CAMELS ANALYSIS วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (กรุงเทพมหานคร, 2548), 14

2.2 การประเมินฐานะของธนาคารพาณิชย์ ด้วยการวิเคราะห์ CAMEL

ในการวิเคราะห์และประเมินฐานะและผลการดำเนินงานของธนาคาร โดยอาศัยข้อมูลจากงบการเงินนั้น เพื่อผู้บริหารธนาคารจะสามารถพิจารณาฐานะความมั่นคง ตลอดจนปัญหาการดำเนินงานบางประการอันอาจเกิดขึ้น เพื่อทราบฐานะและการเปลี่ยนแปลงทางการเงินของธนาคารในแต่ละแห่ง ตลอดจนสามารถวิเคราะห์ปัญหา พิจารณาแนวทางแก้ไขและติดตามผลการดำเนินการนั้น

โดยปกติอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) ถือเป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินฐานะทางการเงิน โครงสร้างทางการเงิน คุณภาพสินทรัพย์ ประสิทธิภาพ และความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ การวิเคราะห์งบการเงินถือเป็นกระบวนการประเมินฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ทั้งนี้การวิเคราะห์งบการเงินนอกเหนือจากการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Approach) จำเป็นต้องคำนึงถึงการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) ควบคู่กันไป หลักการสำคัญของธนาคารพาณิชย์ที่จะประสบความสำเร็จในการดำเนินงานนั้น ต้องอาศัยการจัดการและการดำเนินงานด้านต่างๆ ที่จำเป็นอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการดำรงฐานะเงินกองทุนที่มั่นคงเพียงพออีกด้วย ดังนั้น เครื่องมือการวิเคราะห์ที่นอกเหนือจากการวิเคราะห์งบการเงินของธุรกิจทั่วไปที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ การวิเคราะห์ CAMEL

การวิเคราะห์ตามแบบของการวิเคราะห์ CAMEL โดยแต่ละส่วนประกอบด้วยอัตราส่วนต่างๆ ดังนี้

2.2.1 ความมั่นคงเพียงพอของเงินกองทุน (Capital Adequacy)

อัตราส่วนทางการเงินที่สามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดความมั่นคงของธนาคาร และความเพียงพอของเงินกองทุน ได้แก่

2.2.1.1 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินฝาก อัตราส่วนนี้จะ เป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงฐานะความเพียงพอของเงินกองทุนที่จะสามารถคุ้มครองผู้ฝากของธนาคารพาณิชย์นั้น

2.2.1.2 อัตราส่วนระหว่างส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์ เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างทุนทั้งหมดต่อสินทรัพย์ หากอัตราส่วนสูง หมายถึง สถาบันการเงินมีทุนเหลือมากเทียบกับสินทรัพย์

2.2.2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)

อัตราส่วนทางการเงินที่สามารถใช้เป็นเครื่องวัดคุณภาพของสินทรัพย์ของธนาคาร ได้แก่

2.2.2.1 อัตราส่วนระหว่างค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้กู้ยืมทั้งหมด ถ้าอัตราส่วนดังกล่าวสูง แสดงว่า สถาบันการเงินนั้นๆ มีหนี้สงสัยจะสูญที่ต้องตั้งไว้เป็นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญมากเทียบกับเงินให้กู้ยืมทั้งหมดจะส่งผลกระทบต่องบกำไรขาดทุนของสถาบันการเงินนั้น ซึ่งจะกระทบต่อเงินกองทุน หรือส่วนของผู้ถือหุ้นในที่สุด

2.2.2.2 อัตราส่วนสินเชื่อที่จัดชั้นได้ต่อสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น อัตราส่วนนี้จะชี้ให้เห็นถึงความระมัดระวังและเอาใจใส่ในการบริหารสินเชื่อ และประสิทธิภาพในการติดตามเรียกเก็บหนี้ของธนาคาร ซึ่งจะมีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของธนาคาร

2.2.3 คุณภาพด้านการจัดการหรือบริหาร (Management Quality)

อัตราส่วนทางการเงินที่สามารถใช้เป็นเครื่องวัดคุณภาพด้านการจัดการหรือการบริหารของธนาคาร ได้แก่

2.2.3.1 อัตราส่วนระหว่างรายได้ทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด ถ้าอัตราส่วนดังกล่าวสูง แสดงถึงรายได้ต่อพนักงาน 1 คนสูง

2.2.3.2 อัตราส่วนระหว่างรายจ่ายทั้งหมดต่อจำนวนพนักงานทั้งหมด ถ้าอัตราส่วนดังกล่าวสูง แสดงถึงรายจ่ายต่อพนักงาน 1 คนมีสูง

2.2.3.3 อัตราส่วนระหว่างกำไรก่อนหักภาษี หนี้สูญ และหนี้สงสัยจะสูญต่อพนักงานทั้งหมด ถ้าอัตราส่วนดังกล่าวสูง แสดงถึงความมีประสิทธิภาพของพนักงาน 1 คนในการสร้างกำไรให้กับสถาบันการเงินมีสูง

ทั้งนี้การวิเคราะห์อัตราส่วนนี้ จำเป็นต้องสังเกตควบคู่ไปกับอัตราส่วนในสองอัตราส่วนแรก

2.2.4 ความสามารถในการทำกำไรหรือหารายได้ (Earnings)

อัตราส่วนทางการเงินที่สามารถนำมาใช้วัดความสามารถในการหารายได้ของธนาคาร ได้แก่

2.2.4.1 อัตราส่วนต่างดอกเบี้ย (Spread) เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรในรูปของส่วนต่างรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลจากสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้กับรายจ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สินที่ต้องจ่ายดอกเบี้ย หากสถาบันการเงินใดมีค่าสูง แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรบนส่วนต่างดอกเบี้ยของสถาบันนั้นๆ มีสูง

2.2.4.2 อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินกองทุน และกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน อัตราส่วนนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ประโยชน์ของเงินทุนส่วนของผู้ถือหุ้น ตลอดจนประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทนจากการลงทุนของธนาคารนั้น

2.2.4.3 อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (Return On Assets - ROA) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรของสถาบันการเงิน เมื่อเปรียบเทียบกับสินทรัพย์รวม

2.2.4.4 อัตราส่วนระหว่างรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยจากรายได้รวม เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรจากรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยเทียบกับรายได้รวมโดยรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย ประกอบด้วย ค่านายหน้า ค่าธรรมเนียม กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน หรือการซื้อขายหลักทรัพย์ เป็นต้น โดยปกติธุรกิจทางด้านธนาคารพาณิชย์ (Commercial Banking) จะมีสัดส่วนรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยน้อยกว่ารายได้จากดอกเบี้ย ซึ่งต่างจากธุรกิจทางด้านพาณิชย์ (Investment Banking) ที่รายได้ส่วนใหญ่จะเกิดจาก ค่าธรรมเนียม ค่านายหน้า ที่ถือเป็นรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยเป็นหลัก

2.2.4.5 อัตราส่วนรายจ่ายรวมเทียบกับรายได้รวม เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการสร้างรายได้เทียบกับรายจ่าย หากอัตราส่วนดังกล่าวมีแนวโน้มปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง ถือเป็นสัญญาณแสดงว่าสถาบันการเงินนั้นๆ เริ่มมีปัญหาในการเติบโตของรายได้ที่อาจไม่ทันต่อรายจ่าย จะส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรและผลตอบแทนของผู้ถือหุ้น ในที่สุดอัตราส่วนรายได้รวมต่อสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย อัตราส่วนนี้จะวัดถึงความสามารถในการหารายได้ (Earning Power) ของธนาคาร ในการใช้สินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Earning Assets) ที่ธนาคารมีอยู่ และยังสามารถชี้ให้เห็นถึงความสามารถในการชดเชยความเสี่ยงขาดจนความสำเร็จในทางการเงินของธนาคารนั้น

2.2.4.6 อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Margin) เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถของสถาบันการเงินในการหารายได้สุทธิจาก

ดอกเบี้ยและเงินปันผล เทียบกับสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ โดยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้นั้น ประกอบไปด้วย เงินให้กู้ยืมสถาบันการเงิน หลักทรัพย์ที่ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน เงินลงทุนใน หลักทรัพย์ เงินให้กู้ยืม

2.2.5 สภาพคล่อง (Liquidity)

อัตราส่วนที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องชี้วัดฐานะสภาพคล่องของธนาคารพาณิชย์นั้นได้แก่

2.2.5.1 อัตราส่วนการกู้ยืมระหว่างธนาคารต่อหนี้สินรวม เป็นอัตราส่วนที่ดูสัดส่วนเงินกู้ยืมระหว่างธนาคารหรือสถาบันการเงิน ซึ่งโดยปกติมักเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นที่มีความผันผวน และมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องมากกว่าเงินฝาก หากอัตราส่วนดังกล่าวต่ำ แสดงว่าสถาบันการเงินนั้นมีสภาพคล่องส่วนใหญ่มาจากเงินฝากซึ่งส่งผลให้มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องต่ำ

2.2.5.2 อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อเงินกองทุน อัตราส่วนนี้นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของเงินทุนประกอบการที่ได้มาจากเจ้าหนี้ เปรียบเทียบกับส่วนที่ได้มาจากส่วนของเจ้าของแล้ว ยังเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงการขยายงานของธนาคารที่เกินกว่าความสามารถและความแข็งแกร่งเพียงพอของธนาคารนั้นที่จะรองรับการขยายตัวดังกล่าว หรือในทางตรงข้าม ก็แสดงให้เห็นถึงการขาดฐานะสภาพคล่องที่เรื้อรัง เฉพาะอย่างยิ่งถ้าหากธนาคารกู้ยืมเงินระยะยาวเป็นการถาวร ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่รอบคอบในการจัดการและการบริหารของฝ่ายบริหารธนาคารนั้น และยิ่งชี้ให้เห็นถึงฐานะความไม่เพียงพอของเงินกองทุนของธนาคารในอนาคต ถ้าหากโครงสร้างและลักษณะของการให้สินเชื่อไม่เหมาะสมกับฐานะของธนาคารในขณะนั้น เช่น ให้เงินสินเชื่อที่มีกำหนดอายุชำระคืนยาวนานมีหนี้ด้อยคุณภาพจำนวนมาก ไม่อาจเรียกคืนหนี้ได้ตามกำหนด เป็นต้น

2.2.5.3 อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่ามีการนำเงินฝากไปให้กู้ยืมมากน้อยเพียงใด หากอัตราส่วนดังกล่าวต่ำ แสดงว่าสถาบันการเงินนั้นมีสภาพคล่องสูง เนื่องจากการปล่อยสินเชื่อมีน้อยกว่าเงินฝาก สถาบันการเงินจะต้องมีการบริหารส่วนเกินสภาพคล่องให้มีประสิทธิภาพ (วันวิสา ไพรัชวรณ, 2550)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis)

3.1 แนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ปัจจัย

การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เป็นเทคนิคการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ได้รับความนิยมมากที่สุดเทคนิคหนึ่งในการวิจัย โดยจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ

ตัวแปรทั้งหมดโดยไม่มี การแบ่งแยกว่า ตัวแปรใดเป็นตัวแปรต้นหรือตัวแปรใดเป็นตัวแปรตาม การเพ่งเล็งที่ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งหมดนี้สามารถทำความเข้าใจได้ 2 ความหมาย ความหมายแรก ในเชิงความคิดรวบยอด จะพิจารณา Factor Analysis ว่าเป็นเทคนิคหนึ่งในการพยายามอธิบายความแตกต่างระหว่างสิ่งสองสิ่ง (Way in which entities differ) โดยปัจจัยต่างๆ เป็นตัวอธิบาย และความหมายที่สองในเชิงคณิตศาสตร์ Factor หรือปัจจัย คือ การรวมกลุ่มหรือผสมตัวแปรเข้าด้วยกันแบบเชิงเส้นตรง (Linear Combination) ของตัวแปรนั่นเอง โดยตัวแปรที่ถูกเลือกขึ้นมาสามารถอธิบายสาระสำคัญของข้อมูล (Essence of the data) นั้นได้ วิธีการหา Linear Combination ของตัวแปรที่มีวิธีการทำได้หลายแบบ ศัพท์คำว่า Factor Analysis จะมีความหมายเป็นกลางๆ ที่สุดสำหรับเทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ร่วมกันของตัวแปรทั้งหมด

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ปัจจัยมีอยู่ 2 ประการคือ 1) เพื่อลดจำนวนข้อมูลลง (Data Reduction) โดยการสรุปข้อมูลสำคัญในรูปของปัจจัยใหม่ที่มีตัวแปรน้อยลง และ 2) เพื่อการแปลความหมายอย่างเพียงพอ (Substantive Interpretation) เกี่ยวข้องกับการระบุโครงสร้าง (Construct) ที่เป็นพื้นฐานของตัวแปรเหล่านั้น

3.2 ตัวแบบของการวิเคราะห์ปัจจัย

เนื่องจากการวิเคราะห์ปัจจัย เป็นวิธีการจัดกลุ่มตัวแปรโดยนำตัวแปรมารวมตัวกันแบบเส้นตรง ดังนั้นตัวแบบ (Model) ของการวิเคราะห์ปัจจัยจึงกำหนดตัวแบบในรูปของเส้นตรงดังนี้

$$F_i = W_{i1}X_1 + W_{i2}X_2 + W_{i3}X_3 + \dots + W_{ik}X_k$$

โดยที่

F_i = ค่าประมาณของปัจจัยที่ i ที่ได้จากการผสมค่าของตัวแปรแบบเส้นตรงซึ่งจะเรียก ค่าปัจจัยนี้ว่า คะแนนปัจจัย (Factor Score)

W_i = ค่าคงที่ที่ใช้คูณหรือถ่วงน้ำหนักให้แก่ตัวแปรตัวที่ k ที่เป็นสมาชิกของปัจจัยที่ i ค่านี้จะเรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของคะแนนปัจจัย (Factor Score Coefficient)

k = จำนวนตัวแปรตัว ที่เป็นสมาชิกของปัจจัยที่ i

3.3 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ปัจจัย

3.3.1 การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด (Correlation Matrix)

เป็นขั้นตอนแรกของการวิเคราะห์ปัจจัยที่จะดำเนินการหาความสัมพันธ์ในรูปแบบเส้นตรงโดยวิธีของ Pearson Correlation ระหว่างตัวแปรทุกตัวที่ต้องการนำมาจัดกลุ่มซึ่งจะอยู่ในรูปของ Correlation Matrix ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดง Correlation Matrix

	X_1	X_2	X_3	X_4
X_1	r_{11}	r_{12}	r_{13}	r_{14}
X_2	r_{21}	r_{22}	r_{23}	r_{24}
X_3	r_{31}	r_{32}	r_{33}	r_{34}
X_4	r_{41}	r_{42}	r_{43}	r_{44}

ที่มา: ศิริชัย พงษ์วิชัย, การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547), 190.

สัญลักษณ์ที่ใช้ในตารางมีความหมายดังนี้

X_i = ตัวแปรที่ i ที่นำมาใช้ในการจัดกลุ่มด้วยวิธีการวิเคราะห์ปัจจัย จากตัวอย่างแสดงว่ามีตัวแปรทั้งหมด 4 ตัวแปร

r_{ij} = ค่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรลำดับที่ i กับตัวแปรลำดับที่ j

การหาความสัมพันธ์จะมีประโยชน์ต่อผู้วิจัยในการนำตัวแปรไปใช้ในการจัดกลุ่มด้วยวิธีการวิเคราะห์ปัจจัย เพราะจะเป็นขั้นตอนที่ให้ผู้วิจัยพิจารณาเลือกตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันสูงเท่านั้นที่จะนำไปจัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน

3.3.2 การเลือกปัจจัยที่จะใช้

การสกัดปัจจัยนั้นจะได้ปัจจัยหลายปัจจัย ถ้าใช้ทุกปัจจัยก็สามารถอธิบายตัวแปรได้ 100% แต่ในทางปฏิบัติอาจจะไม่จำเป็นต้องใช้ทุกปัจจัยที่ได้มา เพราะอาจจะใช้เพียงบางปัจจัยที่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรได้สูง วิธีการเลือกปัจจัยมีหลายวิธีแต่วิธีที่นิยมใช้จะนำค่า Eigen Value มาพิจารณา โดยเลือกได้ 2 ลักษณะดังนี้

3.3.2.1 วิธีการพิจารณาค่า Eigen Value โดยตรง จะเลือกปัจจัยที่มีค่า Eigen Value ไม่ต่ำกว่า 1 มาใช้ ทั้งนี้เพราะถ้าปัจจัยใดมีค่า Eigen Value แสดงว่าปัจจัยนั้นไม่สามารถที่จะอธิบายตัวแปรใดได้เลย แต่ถ้ามีหลายปัจจัยที่มีค่า Eigen Value ไม่ต่ำกว่า 1 และผู้ใช้ไม่

ต้องการใช้หลายปัจจัยให้พิจารณาจากค่า Percent of Variance และกำหนดเปอร์เซ็นต์ (%) ที่จะใช้ เป็นเกณฑ์ว่าต้องการให้อธิบายตัวแปรได้อย่างน้อยกี่เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไป

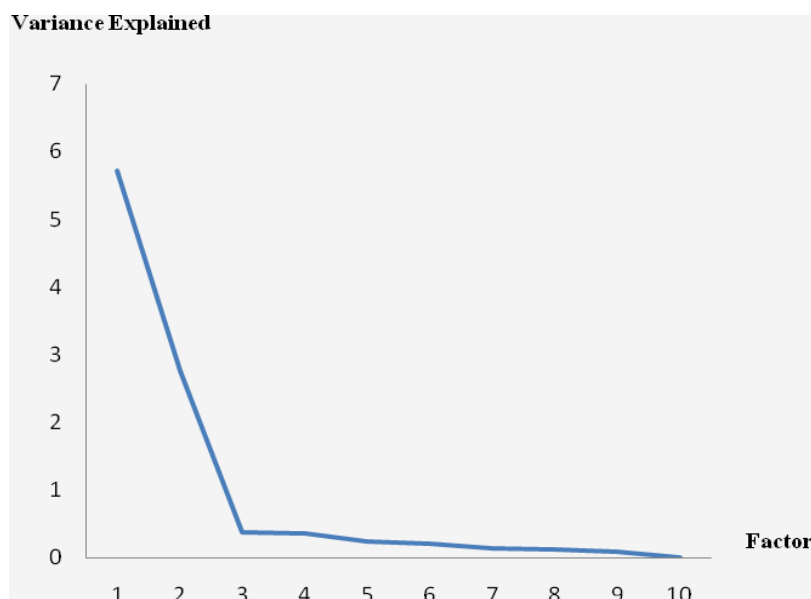
ตารางที่ 2 ตารางแสดง Eigen Value ของแต่ละ Factor

Factor	Eigen value
1	5.725
2	2.761
3	0.366
4	0.357
5	0.243
6	0.212
7	0.132
8	0.123
9	0.079
10	0.001

ที่มา : กุณฑลลี รื่นรมย์, การวิจัยการตลาด (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 371.

จากตารางที่ 2 จะเห็นว่ามี Factor อยู่ 2 ตัวที่มีค่า Eigen Value มากกว่า 1 ดังนั้นจะได้ จำนวน Factor = 2

3.3.2.2 วิธี Scree Plot เป็นวิธีที่นำค่าของ Eigen Value หรือค่า Percent of Variance ของแต่ละปัจจัยมาเขียนกราฟแบบ 2 แกน โดยให้แกน X แทนปัจจัย และแกน Y แทนค่า Eigen Value หรือค่า Percent of Variance ของปัจจัยบนแกน X จากตัวอย่างเป็นการใช้ Percent of Variance ของแต่ละปัจจัยมาเขียนกราฟ วิธีการเลือกตัวแปรจะพิจารณาจากกราฟว่ากราฟเริ่มมีค่าลดลงหรือเริ่มหักลงที่ปัจจัยใด และจะเลือกปัจจัยที่มีค่าสูงก่อนจะมีการลดลงจนเกือบขนาน แกน X

ภาพที่ 2 Scree plot ของ Eigen Value

ที่มา : คุณทึล รื่นรมย์, การวิจัยการตลาด (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 373.

จากภาพที่ 2 จะเห็น Scree ที่ 1 เริ่มตั้งแต่ตัวแปรที่ 3 จนถึงตัวแปรที่ 6 Factor ที่เกิดขึ้นก่อน Scree จะเกิด คือ Factor ที่ 1 และ 2 ดังนั้นถ้าใช้ Scree plot ในการหาจำนวน Factor ที่จะใช้ในการอธิบายข้อมูลทั้งหมดจะได้ Factor 2 ตัว คือ Factor ที่ 1 และ 2

3.3.3 การหมุน Factor (Factor Rotation)

เป็นขั้นตอนที่จะดำเนินการแยกตัวแปรให้เห็นเด่นชัดว่าตัวแปรหนึ่งๆ ควรจะจัดอยู่ในกลุ่มหรือใน Factor ใด เนื่องจากในการสกัดปัจจัยจะได้ปัจจัยหรือ Factor หลาย Factor ซึ่งแต่ละ Factor จะเกิดจากการรวมของตัวแปรแบบเชิงเส้นตรง แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือตัวแปรหนึ่งๆ อาจจะเป็นสมาชิกในหลาย Factor ไม่ชัดเจน การหมุนแกนจะเป็นวิธีการที่จะทำให้การเป็นสมาชิกของแต่ละตัวแปรใน Factor หนึ่งๆ ชัดเจนมากขึ้น การหมุนแกนจะเป็นการหมุนแกนของกราฟที่ได้จากการนำน้ำหนักหรือค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร (W_j) ในสมการของแต่ละ Factor มาเขียนกราฟโดยมีจำนวนแกนเท่ากับจำนวน Factor ที่มีอยู่

ตารางที่ 3 ตารางแสดง Factor Loading Matrix ก่อนการทำ Factor Rotation

ตัวแปร	Factor	
	Factor ที่ 1	Factor ที่ 2
1	0.633	0.707
2	0.621	0.695
3	0.872	-0.241
4	0.833	-0.366
5	0.774	-0.469
6	0.626	0.719
7	0.619	0.683
8	0.859	-0.303
9	0.865	-0.293
10	0.79	-0.454
Eigen Value	5.725	2.761

ที่มา : คุณชาติ รื่นรมย์, การวิจัยการตลาด (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 375.

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าตัวแปรทั้ง 10 ตัวมี Factor Loading ค่อนข้างสูงกับ Factor ที่ 1 ในขณะที่ตัวแปรที่ 1 2 6 และ 7 ก็มี Factor Loading ค่อนข้างสูงกับ Factor ที่ 2 เช่นกัน แสดงให้เห็นว่า Factor ที่ 1 และ 2 นี้ยังมีความคลุมเครือกันอยู่

ตารางที่ 4 ตารางแสดง Factor Loading Matrix หลังการทำ Factor Rotation

ตัวแปร	Factor	
	Factor ที่ 1	Factor ที่ 2
1	0.15	0.937
2	0.147	0.92
3	0.864	0.269
4	0.899	0.142
5	0.904	0.024
6	0.138	0.943
7	0.151	0.909
8	0.886	0.209
9	0.887	0.221
10	0.91	0.045
Eigen Value	4.859	3.628

ที่มา : คุณชาติ รื่นรมย์, การวิจัยการตลาด (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), 379.

จากตารางที่ 4 ได้ทำการ Factor Rotation ด้วยวิธี Varimax Rotation ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของ Orthogonal Rotation ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ความหมายของ Varimax Rotation ก็คือ Varimax จะพยายามทำให้ Factor Loading มีค่าเข้าใกล้ 0 หรือ 1 ให้มากที่สุด โดยจะทำให้ Factor Loading มีความหมายที่ชัดเจนมากขึ้นยกเว้นในกรณีที่มี Factor เดียวปรากฏในข้อมูล ดังนั้นเมื่อทำการ Varimax Rotation แล้ว จะทำให้ Factor Loading จะปรากฏ Loading ที่ค่อนข้างสูงอยู่แกนเดียว ไม่ใช่ทั้ง 2 แกน

3.3.4 การให้ความหมายแก่ปัจจัยที่ได้

เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจะต้องกำหนดชื่อหรือให้ความหมายแก่ปัจจัยหรือ Factor ที่ได้โดยพิจารณาว่าใน Factor นั้นๆ ประกอบด้วยตัวแปรอะไรบ้างที่เป็นสมาชิกอยู่ แต่เนื่องจากใน Factor หนึ่งๆประกอบไปด้วยตัวแปรทุกตัวที่เป็นสมาชิก โดยมีน้ำหนักของการเป็นสมาชิกแตกต่างกัน ดังนั้นก่อนจะให้ความหมายแก่ Factor ใดๆ ควรจะต้องพิจารณาเลือกตัวแปรที่

น่าจะเป็นสมาชิกของ Factor นั้นๆ มากที่สุด หลังจากนั้นจึงให้ความหมายแก่ปัจจัยที่ได้แต่ละปัจจัย ขั้นตอนการพิจารณาเพื่อให้ความหมายแก่ปัจจัยมีขั้นตอนโดยสรุปดังต่อไปนี้

3.3.4.1 จัดตัวแปรเข้าเป็นสมาชิกของ Factor เดียว จากตารางที่ 2.4 จะเห็นได้ว่าแต่ละ Factor นั้นมีสมาชิกตัวแปรที่ชัดเจน โดยที่ Factor ที่ 1 มีสมาชิกคือตัวแปรที่ 3, 4, 5, 8, 9 และ 10 ส่วน Factor ที่ 2 มีสมาชิกคือ ตัวแปรที่ 1, 2, 6 และ

3.3.4.2 เลือกตัวแปรที่มีผลสูงต่อ Factor เมื่อได้ตัวแปรเป็นสมาชิกใน Factor เดียวแต่ตัวแปรบางตัวที่เข้ามาเป็นสมาชิกใน Factor อาจจะมีน้ำหนักการเข้าร่วมตัวหรือมีผลต่อการอธิบาย Factor นั้นๆ ได้ต่ำ แต่ถ้าผู้วิจัยต้องการใช้ตัวแปรทุกตัวก็ไม่ต้องใช้ขั้นตอนนี้

3.3.4.3 การให้ความหมายแก่ปัจจัย เป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ผู้วิจัยจะต้องให้ความหมายหรือกำหนดชื่อแก่แต่ละปัจจัย ซึ่งในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยประสบการณ์ของผู้วิจัยเอง โดยในการกำหนดหรือให้ชื่อที่สื่อความหมายแก่แต่ละปัจจัยจะทำได้โดยพิจารณาลักษณะของตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยนั้นๆ

3.4 การนำการวิเคราะห์ปัจจัยไปประยุกต์ใช้

นอกจากจะนำวิธีการวิเคราะห์ปัจจัยมาใช้ในการจัดกลุ่มตัวแปรแล้ว ยังมีผู้นำการวิเคราะห์ปัจจัยมาประยุกต์ใช้เพื่อจุดประสงค์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

3.4.1 การศึกษาการรวมกลุ่มของแต่ละตัวแปรเป็นการนำเทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยมาช่วยในการพิจารณาถึงน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรแต่ละตัวว่าตัวแปรใดมีความสำคัญต่อกลุ่มมากน้อยเพียงใด

3.4.2 การเลือกตัวแปรที่ใช้ในการวัดด้านต่างๆเป็นการนำเทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยมาใช้ในการคัดเลือกตัวแปรที่ใช้ในการวัดเกี่ยวกับ ทักษะคิด พฤติกรรม หรือเจตคติ เพื่อยืนยันหรือขัดแย้งกับตัวแปรที่กำหนดการวัดไว้ตามทฤษฎีแล้ว ซึ่งผลสุดท้ายจะได้กลุ่มตัวแปรที่เหมาะสมที่จะใช้เป็นตัววัดในเรื่องที่ต้องการ ในกรณีนี้บางคนเรียกว่า การวิเคราะห์เพื่อยืนยันมาตรวัด (Confirm Factor Analysis)

3.4.3 การรวมตัวแปรเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยเป็นการนำเทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาของการวิเคราะห์การถดถอยที่ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันเอง (Multi Collinearity) ซึ่งถ้าเกิดปัญหาเช่นนี้ผู้วิจัยจะต้องตัดตัวแปรบางตัวออกไป แต่ถ้าผู้วิจัยต้องการใช้ตัวแปรทั้งหมดเพื่อไม่ให้กระทบกับกรอบของการวิจัย ผู้วิจัยสามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปัจจัยทำการรวมตัวแปรทั้งหมดให้เป็นปัจจัยหรือตัวแปรเพียงตัวเดียว

ส่วนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วีระชาติ อินตา (2541) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย ระหว่างพ.ศ.2536-2540 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยจำนวน 15 ธนาคาร ช่วงปี พ.ศ. 2536-2540 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกจะเป็นการศึกษาระดับการรับภาระความเสี่ยงอันมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งศึกษาครอบคลุมความเสี่ยง 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงจากการกู้ยืม ความเสี่ยงจากเงินให้กู้ยืม และความเสี่ยงจากเงินกู้ต่างประเทศ และส่วนที่สอง เป็นการศึกษาความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยอาศัยการประยุกต์ใช้แบบจำลอง The Z-Score Model ในการชี้วัดความมั่นคงทางการเงิน

ผลการศึกษาพบว่า ธนาคารที่มีระดับการรับภาระความเสี่ยงสูงมีจำนวน 14 ธนาคาร ซึ่งแต่ละธนาคารจะมีระดับการรับภาระความเสี่ยงต่ำเพียง 1 ธนาคาร คือธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งอยู่ในกลุ่มธนาคารขนาดใหญ่ ส่วนธนาคารอื่นในกลุ่มพบว่า ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงสูง 2 ด้านจากการกู้ยืม และความเสี่ยงจากเงินกู้ต่างประเทศ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) มีความเสี่ยงสูงด้านเดียวจากความเสี่ยงของเงินให้กู้ยืม เช่นเดียวกับธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ที่มีความเสี่ยงสูงเพียงด้านเดียวจากการกู้ยืม ในขณะที่กลุ่มธนาคารขนาดกลางพบว่า ธนาคารที่มีความเสี่ยงสูง 3 ด้านคือ ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ส่วนธนาคารอื่นในกลุ่มมีความเสี่ยงสูงด้านเดียวจากเงินให้กู้ยืมได้แก่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) กลุ่มธนาคารขนาดเล็กพบว่า ธนาคารที่มีความเสี่ยงสูง 3 ด้าน ได้แก่ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) และธนาคารสหธนาคาร จำกัด (มหาชน) ส่วนธนาคารอื่นในกลุ่มพบว่ามีความเสี่ยงสูง 2 ด้านจากการกู้ยืมและเงินกู้จากต่างประเทศ ได้แก่ ธนาคารไทยทุน จำกัด (มหาชน) ธนาคารนครธน จำกัด (มหาชน) และธนาคารแหลมมทอง จำกัด (มหาชน)

สุทศนา วุฒิพฤกษ์ (2544) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัวชี้วัดระดับความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงปี 2540-2542 และ 2) เพื่อหาอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสำคัญในการบ่งชี้ฐานะความมั่นคงทางการเงินและใช้เป็นสัญญาณเตือนภัยของธนาคารพาณิชย์ขึ้นได้ โดยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธีการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis)

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินที่มีความสำคัญในการจำแนกประเภทธนาคารพาณิชย์ที่มีความมั่นคง และธนาคารพาณิชย์ที่ไม่มีความมั่นคงมี 2 อัตราส่วน คือ อัตราส่วนหนี้สิน

ต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนดอกเบี้ยค้างรับต่อเงินให้สินเชื่อ นำมาใช้ในการทำนายธนาคารพาณิชย์ไทยว่าธนาคารใดมีความมั่นคงและธนาคารใดไม่มั่นคง โดยการนำอัตราส่วนทางการเงิน 2 อัตราส่วน มาแทนค่าลงในสมการเพื่อหาค่าดัชนีวัดความมั่นคง (Z) เมื่อได้ค่าดัชนีดังกล่าวแล้วให้นำมาเปรียบเทียบกับจุดวิกฤต หากธนาคารใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.519 แสดงว่าธนาคารนั้นมีแนวโน้มจะเป็นธนาคารที่มีความมั่นคงสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ แต่หากค่าดัชนีที่ได้มีค่ามากกว่า 0.519 แสดงว่าธนาคารนั้นมีแนวโน้มจะเป็นธนาคารที่ไม่มั่นคง อาจมีปัญหาในการดำเนินกิจการจนอาจถูกธนาคารแห่งประเทศไทยแซง ถูกปิดกิจการหรืออาจต้องรวมกับธนาคารอื่น

พิมพร ยิ่งยง (2544) เรื่อง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ วัดประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ในช่วงปี 2539 – 2543

ผลการศึกษาพบว่า ในปี 2539-2543 ประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ดีที่สุด รองลงมาคือ กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดเล็ก และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง ตามลำดับ และจากการเปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทยในแต่ละกลุ่มพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

บังอร มุกดาอุดม (2546) เรื่อง ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย ภายหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงสภาพปัญหาในการดำเนินงานด้านการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทยในช่วงก่อน และหลังวิกฤตเศรษฐกิจ 2) เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของวิกฤตการณ์ทางการเงินและนโยบายของรัฐในการแก้ปัญหาที่มีผลต่อการปรับ โครงสร้างทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย และ 3) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความแข็งแกร่งและมั่นคงทางการเงินของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อกำหนดแนวนโยบายและมาตรการในการพัฒนาระบบธนาคารพาณิชย์ไทย

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนที่มีความสามารถในการจำแนกประเภทกลุ่มธนาคารพาณิชย์ตัวอย่างที่มีความมั่นคงทางการเงิน และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ที่ไม่มีความมั่นคงทางการเงินได้อย่างมีนัยสำคัญ ประกอบด้วย 6 อัตราส่วน โดยเรียงลำดับตามอัตราส่วนที่มีความสำคัญที่สุด หรือมีอิทธิพลต่อการแบ่งกลุ่มได้ดี ได้แก่ อัตราส่วนรายได้จากการดำเนินการสุทธิต่อทุนทำการ อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนภาษีเงินได้ต่อสินทรัพย์รวม

อัตราส่วนเงินกู้ยืมทั้งหมดต่อทุนทำการ อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อสินทรัพย์รวม และ อัตราส่วนกำไรสุทธิก่อนหักภาษีต่อสินทรัพย์รวม ตามลำดับ และผลของการพยากรณ์จากสมการ จำแนกประเภทธนาคารพาณิชย์นั้นมีความแม่นยำในการพยากรณ์ร้อยละ 97.40 โดยเป็นความ ผิดพลาด Type I Error ร้อยละ 18.2 และเป็นความผิดพลาด Type II Error ร้อยละ 1.4 สำหรับค่าจุด วิกฤตที่ใช้จำแนกประเภทกลุ่มธนาคารที่ทำการศึกษาคั้งนี้มีค่าเท่ากับ -1.753 ซึ่งหมายความว่า ธนาคารใดที่มีค่าดัชนีวัดความมั่นคงทางการเงินสูงกว่าค่าจุดวิกฤต -1.753 แสดงว่าธนาคารนั้นเป็น ธนาคารที่มีความมั่นคงทางการเงิน แต่ถ้าหากธนาคารใดมีค่าดัชนีวัดความมั่นคงทางการเงินต่ำกว่า ค่าจุดวิกฤต -1.753 แสดงว่า ธนาคารนั้นเป็นธนาคารที่ไม่มีความมั่นคงทางการเงิน

ชัยณรงค์ สุระกุล (2549) การศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าของการ เกิดวิกฤตค่าเงิน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรทางเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญต่อการเกิดวิกฤตทาง เศรษฐกิจและหาความน่าจะเป็นของการเกิดวิกฤตด้วยวิธี Signal Extraction Approach โดยจะ ทำการศึกษาประเทศไทยและประเทศที่ประสบวิกฤตทางเศรษฐกิจ อันได้แก่ ประเทศมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ และอินโดนีเซีย ใช้ข้อมูลเป็นรายเดือน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 - 2547 รวม 35 ปี

การศึกษาสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าของการเกิดวิกฤตค่าเงิน การคำนวณหาระดับวิกฤต โดยใช้คำนิยาม “ดัชนีความกดดันตลาดอัตราแลกเปลี่ยน” (empt) ซึ่งให้ความสำคัญกับอัตรา แลกเปลี่ยนที่มีความผันผวนและการลดลงของเงินทุนสำรองระหว่างประเทศ ในช่วงเวลาที่ประเทศ เหล่านั้นประสบกับวิกฤตค่าเงิน ผลการศึกษาโดยการกำหนดระดับวิกฤตไว้ที่ 3 เท่าของ Standard Deviation พบว่าประเทศต่างๆที่นำมาศึกษาประสบวิกฤตค่าเงินในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาตัวแปรทางเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญในการชี้วิกฤตค่าเงิน ตัวแปรที่มีความน่า เชื่อ ถือในการส่งสัญญาณเตือนภัยวิกฤตค่าเงินจะเป็นตัวแปรที่มีค่า Noise-to-Signal ที่น้อยกว่า 1 ผล การคำนวณตัวแปรทางเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญในการชี้วิกฤตค่าเงินดังกล่าวข้างต้นจะนำมาคำนวณ ดัชนีวิกฤตผสมและหาความน่าจะเป็นการเกิดวิกฤตเศรษฐกิจ ซึ่งพบว่า ตัวแปรทางเศรษฐกิจที่ส่ง สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าการเกิดวิกฤตคือการส่งออกและมูลค่าเงินฝาก และพบว่า ความน่าจะเป็น ในการเกิดวิกฤตค่าเงินของประเทศไทย เพิ่มสูงขึ้นในเดือนเมษายน และพฤศจิกายน และอาจ ประสบวิกฤตค่าเงินในปี พ.ศ. 2549 เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดวิกฤตค่าเงินขึ้นอีก ภาครัฐควรจะติดตาม ตัวแปรทางเศรษฐกิจที่มีนัยสำคัญที่อาจทำให้เกิดวิกฤตอย่างใกล้ชิด และใช้มาตรการที่เหมาะสม เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวแปรทางเศรษฐกิจนั้น นอกจากนี้ เพื่อให้ระบบสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้ามี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภาครัฐควรพัฒนาคำชี้เตือนภัยตัวอื่น ขึ้นมาใช้ร่วมด้วยในการวิเคราะห์

วันวิสา ไพรชวรณ (2550) วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบหลักข้อมูลความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547–2549 การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบหลักของข้อมูลความมั่นคงทางการเงินจากอัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547-2549 จำนวน 14 ธนาคาร โดยใช้ตัวแปรอัตราส่วนทางการเงิน 17 ตัวแปรจากการวิเคราะห์ CAMEL

ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบหลักความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยแต่ละปีมี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ ปี 2547 มีองค์ประกอบหลักความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านเงินกองทุนและสภาพคล่องของธนาคาร 2) องค์ประกอบด้านค่าใช้จ่ายและความสามารถในการทำกำไร (รายได้) 3) องค์ประกอบด้านการกู้ยืมระหว่างธนาคารและค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่เกิดจากการให้กู้ยืม และ 4) องค์ประกอบด้านการบริหารเงินกู้และสินเชื่อของธนาคาร ปี 2548 มีองค์ประกอบหลักความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านคุณภาพในการจัดการและความสามารถในการทำกำไร 2) องค์ประกอบด้านการบริหารเงินกู้และสินเชื่อของธนาคาร 3) องค์ประกอบด้านความสามารถในการจัดหาและบริหารเงินของธนาคาร และ 4) องค์ประกอบด้านเงินทุนและค่าใช้จ่ายของธนาคาร ปี 2549 มีองค์ประกอบหลักความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านการสร้างผลตอบแทนของธนาคาร 2) องค์ประกอบด้านดอกเบี้ยเงินปันผล และการวัดคุณภาพการจัดการด้านค่าใช้จ่ายของธนาคาร 3) องค์ประกอบด้านสภาพคล่องของธนาคาร และ 4) องค์ประกอบด้านคุณภาพการจัดการด้านการสร้างรายได้และค่าเผื่อนี้สูญของธนาคาร

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ ใช้ระเบียบวิธีวัดเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย วิธีการวิจัย ประชากรและตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล ตัวแปรในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. วิธีการวิจัย

วิธีที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

- 1.1 การวิจัยจากเอกสาร เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้แล้ว
- 1.2 การวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) ในลักษณะเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ คือ
 - 1.2.1 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios) เพื่อนำมาเป็นตัวแปรในการวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย มัชยฐาน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 - 1.2.2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) โดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งตัวแปรอาจจะมีความสัมพันธ์มากน้อยหรือไม่เลย และอาจจะสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันหรือตรงกันข้าม เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัย
 - 1.2.3 การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) วิธีการวิเคราะห์ปัจจัยนั้นจะใช้วิธีพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือสหสัมพันธ์ และสร้างเป็นตัวแปรใหม่เรียกว่า ปัจจัย คือ ตัวแทนของกลุ่มตัวแปรที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นการลดจำนวนตัวแปรลง เพื่อหาปัจจัยของอัตราส่วนทางการเงินที่มีความสำคัญต่อการวิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์

2. ประชากรและตัวอย่าง

ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนั้น ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ไทย ธนาคารพาณิชย์เพื่อรายย่อย และธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศ งานวิจัยครั้งนี้กลุ่ม

ตัวอย่าง ประกอบด้วย กลุ่มสถาบันการเงินประเภทธนาคารพาณิชย์ไทยที่ได้ทำการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 12 ธนาคาร รวมถึงธนาคารต่างประเทศที่ได้ทำการควบรวมกับธนาคารพาณิชย์ของไทย ซึ่งเคยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 2 ธนาคาร รวมทั้งหมด 14 ธนาคาร ประกอบด้วยธนาคารต่างๆ ดังนี้

2.1 ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

- 2.1.1 ธนาคารกรุงเทพ (BBL)
- 2.1.2 ธนาคารกรุงไทย (KTB)
- 2.1.3 ธนาคารกสิกรไทย (TFB)
- 2.1.4 ธนาคารกรุงศรีอยุธยา (BAY)
- 2.1.5 ธนาคารทหารไทย (TMB)
- 2.1.6 ธนาคารนครหลวงไทย (SCIB)
- 2.1.7 ธนาคารไทยพาณิชย์ (SCB)
- 2.1.8 ธนาคารไทยธนาคาร (BT)
- 2.1.9 ธนาคารธนชาติ (TBANK)
- 2.1.10 ธนาคารเกียรตินาคิน (KK)
- 2.1.11 ธนาคารทีสโก้ (TISCO)
- 2.1.12 ธนาคารสินเอเชีย (ACL)

2.2 ธนาคารสาขาของธนาคารต่างประเทศ ที่ได้ทำการควบรวมกับธนาคารพาณิชย์ของไทยซึ่งเคยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ

- 2.2.1 ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด (SCBT)
- 2.2.2 ธนาคารยูโอบี (UOB)

เหตุผลที่เลือกธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากธนาคารเป็นสถาบันการเงินประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและธนาคารพาณิชย์นั้นยังถูกจัดได้ว่าเป็นแหล่งเงินทุนรายใหญ่ที่สุดของประเทศ โดยมีแหล่งเงินทุนจากเงินออมของประชาชนเป็นสำคัญ ในขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ (Stock Market) หรือตลาดหุ้น เป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญในตลาดทุน และตลาดการเงินไทยเช่นกัน ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายหลักทรัพย์ และเป็นกลไกหรือตัวกลางในการระดมเงินออมหรือเงินทุนส่วนเกินจากภาคครัวเรือนมาจัดสรรสู่ภาคการผลิตที่ต้องการเงินทุน ทำให้การออมและการลงทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการการพัฒนาธุรกิจและระบบเศรษฐกิจโดยตรง ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ก็ย่อมเป็นธนาคารที่มีความสำคัญต่อประ-

เทศมากเช่นกัน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลในการวิจัยเป็นการเก็บรวบรวมจากข้อมูลแบบทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็น การศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และ วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้องที่ได้มีผู้ทำการวิจัยไว้แล้ว

โดยข้อมูลในส่วนที่นำมาคำนวณอัตราส่วนทางการเงินเพื่อทำการวิเคราะห์นั้นได้นำมา จากข้อมูลงบการเงิน ซึ่งเป็นรายงานประจำปี 2550 ของธนาคารทั้ง 14 ธนาคาร ประกอบด้วย ข้อมูล ตัวเลขจากงบดุล งบกำไรขาดทุน งบกระแสเงินสด หมายเหตุประกอบงบการเงิน และรายการย่อ แสดงหนี้สินและสินทรัพย์ (ร.พ. 1.1)

4. ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรอัตราส่วนทางการเงินที่ได้จากการวิเคราะห์ตามวิธีการ วิเคราะห์ CAMEL ประกอบด้วย 17 ตัวแปร ดังนี้

4.1 ด้านความเพียงพอด้านเงินกองทุน (Capital Adequacy) ประกอบด้วย

4.1.1 อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินฝาก (x_{11}) คำนวณหาค่าได้โดยเงินกองทุน รวมหารด้วยเงินฝาก

4.1.2 อัตราส่วนระหว่างส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์ (x_{12}) คำนวณหาค่าได้ โดย ส่วนของผู้ถือหุ้น หารด้วยสินทรัพย์รวม

4.2 ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality) ประกอบด้วย

4.2.1 อัตราส่วนระหว่างค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้กู้ทั้งหมด (x_{21}) คำนวณหาค่าได้โดยค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ หารด้วยสินเชื่อรวม หรือเงินให้กู้ยืมทั้งหมด

4.2.2 อัตราส่วนสินเชื่อที่จัดชั้นได้ต่อสินเชื่อรวมทั้งสิ้น (x_{22}) คำนวณหาค่า ได้โดย สินเชื่อที่จัดชั้นได้ หารด้วยสินเชื่อรวม หรือเงินให้กู้ยืมทั้งหมด

4.3 ด้านคุณภาพด้านการจัดการ (Management Quality) ประกอบด้วย

4.3.1 อัตราส่วนระหว่างกำไรก่อนหักภาษี หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อ จำนวนพนักงานทั้งหมด (x_{31}) คำนวณหาค่าได้โดยกำไรก่อนหักภาษี หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ หารด้วยพนักงานทั้งหมด โดยกำไรก่อนหักภาษี หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ = กำไรก่อนหักภาษี + หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ

4.3.2 อัตราส่วนระหว่างรายจ่ายทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด (x_{32}) คำนวณหา

ค่าได้โดยรายจ่ายทั้งหมด หาดด้วยพนักงานทั้งหมด โดยรายจ่ายทั้งหมด = ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย + ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย

4.3.3 อัตราส่วนระหว่างรายได้ทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด (x_{33}) คำนวณหา
ค่าได้โดย รายได้ทั้งหมด หาดด้วยพนักงานทั้งหมด โดยรายได้ทั้งหมด = รายได้ดอกเบี้ยและเงินปัน
ผล+ รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย

อย่างไรก็ตาม กำไร รายจ่าย และรายได้ ของธนาคารพาณิชย์มีมูลค่าสูงมาก (มากกว่า
ร้อยละ) เมื่อเทียบกับจำนวนพนักงาน (ไม่เกินหลักหมื่น) ผู้วิจัยจึงแปลงข้อมูล x_{31} x_{32} และ x_{33} ด้วย
การใส่ค่าลดการตีมาตรฐาน 10 ในทั้ง 3 ตัวแปร เพื่อปรับให้ข้อมูลทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกันมาก
จนเกินไป

4.4 ด้านความสามารถในการทำกำไร (Earnings) ประกอบด้วย

4.4.1 อัตราส่วนต่างดอกเบี้ย (x_{41}) คำนวณหาค่าได้โดย (รายได้ดอกเบี้ยและ
เงินปันผล (Interest & Dividend Income) หาดด้วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ (Earning Assets)) ลบ
ด้วย (ดอกเบี้ยจ่าย (Interest Expenses) หาดด้วยหนี้สินที่ต้องจ่ายดอกเบี้ย) โดย หนี้สินที่ต้องจ่าย
ดอกเบี้ย = หนี้สินจากส่วนของเงินฝาก + ระหว่างธนาคารและสถาบันการเงิน + หลักทรัพย์ขายโดย
มีสัญญาซื้อคืน + เงินกู้ยืม (รวม)

4.4.2 อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินกองทุน (x_{42}) คำนวณหาค่าได้โดย
กำไรก่อนหักภาษี หาดด้วยเงินกองทุน

4.4.3 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน (x_{43}) คำนวณหาค่าได้โดยกำไร
สุทธิ หาดด้วยเงินกองทุน

4.4.4 อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (x_{44}) คำนวณหาค่าได้โดย
กำไรจากการดำเนินงาน หาดด้วยสินทรัพย์รวม

4.4.5 อัตราส่วนระหว่างรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยจากรายได้รวม (x_{45})
คำนวณหาค่าได้โดยรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย หาดด้วยรายได้รวม

4.4.6 อัตราส่วนรายจ่ายรวมเทียบกับรายได้รวม (x_{46}) คำนวณหาค่าได้โดย
รายจ่ายรวม หาดด้วยรายได้รวม

4.4.7 อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ (x_{47}) คำนวณหาค่าได้โดย รายได้
สุทธิจากดอกเบี้ยและเงินปันผล หาดด้วยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้ โดยสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิด
รายได้ = เงินให้กู้ยืมสถาบันการเงิน + หลักทรัพย์ที่ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน + เงินลงทุนใน
หลักทรัพย์ + เงินให้กู้ยืม (เงินให้สินเชื่อ)

4.5 ด้านสภาพคล่อง (Liquidity) ประกอบด้วย

4.5.1 อัตราส่วนการกู้ยืมระหว่างธนาคารต่อหนี้สินรวม (x_{51}) คำนวณหาค่าได้โดยการกู้ยืมระหว่างธนาคารหารด้วยหนี้สินรวม

4.5.2 อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อเงินกองทุน (x_{52}) คำนวณหาค่าได้โดยเงินกู้ยืมหารด้วยเงินกองทุน

4.5.3 อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก (x_{53}) คำนวณหาค่าได้โดยเงินให้กู้ยืมหารด้วยเงินฝาก (Deposits)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนและมีสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การนำข้อมูลตัวเลขจากงบการเงินของธนาคารมาคำนวณหาตัวแปรด้วยวิธีการวิเคราะห์ CAMEL

5.2 การตรวจสอบค่าผิดปกติ (Outliers) ของแต่ละตัวแปรด้วยตัวสถิติ Bhattacharyya ของประสพชัย พสุนนท์ และปราณี นิลกรณ (2547)

5.3 จำนวนสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ของอัตราส่วนทางการเงินทั้งหมด 17 ตัวแปร จากการวิเคราะห์ CAMEL โดยสถิติพรรณนาที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และมัธยฐาน (Median)

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) เพื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร 17 ตัวจากการวิเคราะห์ CAMEL ทั้งที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และทิศทางตรงกันข้าม

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) ด้วยวิธีการหมุนแกนมุมฉาก (Orthogonal Rotation) แบบ Varimax เพื่อค้นหาปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ ปี 2550

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิจัยในบทนี้ เป็นการแสดงผลการวิเคราะห์ตามข้อมูลตามขั้นตอนที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ประกอบด้วย 5 ส่วนดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์ CAMEL ประกอบด้วยตัวแปรอัตราส่วนทางการเงิน 17 ตัวแปร 2) ผลการปรับข้อมูลการวิเคราะห์ CAMEL ในด้านคุณภาพด้านการจัดการโดยวิธีลอกการพิมพ์ฐาน 10 3) ผลการตรวจสอบค่าผิดปกติของ 17 ตัวแปร 4) ผลการวิเคราะห์สถิติพรรณนา (ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) 5) ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของ 17 ตัวแปร และ 6) ผลการวิเคราะห์ปัจจัย

สำหรับสัญลักษณ์ของตัวแปรในงานวิจัยนี้ อธิบายได้ดังนี้

1. x_{ij} = ความมั่นคงเพียงพอด้านเงินกองทุน (Capital Adequacy)
 - 1.1 x_{11} = อัตราส่วนเงินกองทุนต่อเงินฝาก
 - 1.2 x_{12} = อัตราส่วนระหว่างส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์
2. x_{2j} = คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)
 - 2.1 x_{21} = อัตราส่วนระหว่างค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้กู้ทั้งหมด
 - 2.2 x_{22} = อัตราส่วนสินเชื่อที่จัดชั้นได้ต่อสินเชื่อรวมทั้งสิ้น
3. x_{3j} = คุณภาพด้านการจัดการ (Management Quality)
 - 3.1 x_{31} = อัตราส่วนระหว่างกำไรก่อนหักภาษี หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อจำนวนพนักงานทั้งหมด
 - 3.2 x_{32} = อัตราส่วนระหว่างรายจ่ายทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด
 - 3.3 x_{33} = อัตราส่วนระหว่างรายได้ทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด
4. x_{4j} = ความสามารถในการทำกำไรหรือความสามารถในการหารายได้ (Earnings)
 - 4.1 x_{41} = อัตราส่วนต่างดอกเบี้ย
 - 4.2 x_{42} = อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินกองทุน
 - 4.3 x_{43} = อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน
 - 4.4 x_{44} = อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม
 - 4.5 x_{45} = อัตราส่วนระหว่างรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยจากรายได้รวม

4.6 x_{46} = อัตราส่วนรายจ่ายรวมเทียบกับรายได้รวม

4.7 x_{47} = อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ

5. x_{5j} = ฐานะสภาพคล่อง (Liquidity)

5.1 x_{51} = อัตราส่วนการกู้ยืมระหว่างธนาคารต่อหนี้สินรวม

5.2 x_{52} = อัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อเงินกองทุน

5.3 x_{53} = อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก

1. ผลการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์ CAMEL

ตารางที่ 5 ผลการวิจัยตามวิธีการวิเคราะห์ CAMEL

ธนาคาร	C		A		M		
	x_{11}	x_{12}	x_{21}	x_{22}	x_{31}	x_{32}	x_{33}
กรุงเทพ	0.1212	0.1045	0.0608	1.0030	1696041.67	3385161.46	5056961.38
กรุงไทย	0.1282	0.0774	0.0371	1.0054	1651929.33	3093955.59	4745884.92
กสิกรไทย	0.1435	0.1007	0.0297	1.0016	2072818.86	3706008.90	5890835.78
กรุงศรีอยุธยา	0.1821	0.1230	0.0635	1.0042	493312.47	3708098.22	4643562.77
เกียรตินาคิน	0.0173	0.1726	0.0455	1.0157	1498533.68	2781344.68	4992779.58
ทหารไทย	0.1336	0.0700	0.1071	1.0088	-1300729.15	5558810.90	4086229.97
ทีสโก้	0.2907	0.1236	0.0299	1.0013	1139899.10	4629175.21	6358681.79
ไทยพาณิชย์	0.1220	0.0975	0.0511	1.0027	1707334.74	3015888.75	4753248.00
ไทยธนาคาร	0.0100	0.0069	0.0769	1.0046	-3789609.69	4396539.91	3064171.60
นครหลวงไทย	0.1015	0.0888	0.0578	1.0091	-1335496.71	3186498.28	3920218.76
ธนชาติ	0.1235	0.0711	0.0201	1.0009	-341958.39	3365356.19	4155596.95
ยูโอบี	0.1475	0.1129	0.0352	1.0032	-620225.59	2911968.08	3440974.52
สแตนดาร์ดชา	0.2398	0.0918	0.0390	1.0085	1496291.05	2418468.89	3914759.94
สินเอเซีย	0.2974	0.2009	0.0271	1.0053	-169659.86	6022595.64	7476952.58

ตารางที่ 5 (ต่อ)

CAMEL ธนาคาร	E						
	x_{41}	x_{42}	x_{43}	x_{44}	x_{45}	x_{46}	x_{47}
กรุงเทพ	0.0304	0.0184	0.1244	0.0121	0.2147	0.6694	0.0320
กรุงไทย	0.0393	0.0554	0.4676	0.0050	0.1314	0.6519	0.0397
กสิกรไทย	0.0401	0.1889	0.1333	0.0251	0.2305	0.6291	0.0414
กรุงศรีอยุธยา	0.0302	-0.0385	-0.0386	-0.0054	0.1358	0.7985	0.0320
เกียรตินาคิน	0.0630	0.2465	0.2137	0.0324	0.1219	0.5571	0.0659
ทหารไทย	0.0279	-0.6962	-0.7059	-0.0709	0.0596	1.3604	0.0287
ทีสโก้	0.0279	0.1579	0.1245	0.0137	0.1394	0.728	0.0327
ไทยพาณิชย์	0.0330	0.02251	0.1605	0.0150	0.2320	0.6345	0.0351
ไทยธนาคาร	0.0378	-4.4472	-4.4472	-0.0364	-0.5683	1.4348	0.0360
นครหลวงไทย	0.0314	-0.062	-0.0620	-0.0052	0.1320	0.8128	0.0321
ธนชาติ	0.0254	0.0436	0.0419	0.0034	0.1048	0.8098	0.0275
ยูโอบี	0.0329	-0.0078	-0.0078	-0.0009	0.1491	0.8463	0.0344
สแตนดาร์ดฯ	0.0059	0.0466	0.0252	0.0023	0.2290	0.6178	0.0268
สินเอเชีย	0.0168	0.0282	0.0282	0.0057	0.1578	0.8055	0.0229

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ธนาคาร	L		
	x_{51}	x_{52}	x_{53}
กรุงเทพ	0.0413	0.2739	0.8172
กรุงไทย	0.0355	0.3921	0.9561
กสิกรไทย	0.0160	0.5128	0.9705
กรุงศรีอยุธยา	0.0328	0.3849	0.8892
เกียรตินาคิน	0.0424	1.9747	1.5741
ทหารไทย	0.0436	0.8554	1.0010
ทีสโก้	0.0776	3.6549	2.3041
ไทยพาณิชย์	0.0317	0.6551	0.9472
ไทยธนาคาร	0.0382	4.8436	0.5736
นครหลวงไทย	0.0469	0.1664	0.7519
ธนชาติ	0.0180	2.8924	1.1743
ยูโอบี	0.0527	0.5114	0.9311
สแตนดาร์ดชาร์	0.0722	2.7721	0.9880
สินเอเซีย	0.1377	0.0000	0.8418

1.2 ผลการปรับข้อมูลการวิเคราะห์ CAMEL ในด้านคุณภาพด้านการจัดการโดยวิธีลอกการิทึมฐาน 10 จากตารางที่ 5 แสดงถึงค่าอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 17 ตัวแปรจากการวิเคราะห์ CAMEL ของ 14 ธนาคาร โดยค่าดังกล่าวได้จากการคำนวณตามสูตรที่ได้กล่าวในบทที่ 3 จะเห็นว่าทุกตัวแปรมีค่าใกล้เคียงกันหมด ยกเว้นค่าของตัวแปรอัตราส่วนทางการเงินด้านคุณภาพการจัดการ (M) ประกอบด้วย 3 อัตราส่วนคือ 1) อัตราส่วนระหว่างกำไรก่อนหักภาษี หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อจำนวนพนักงานทั้งหมด 2) อัตราส่วนระหว่างรายจ่ายทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด และ 3) อัตราส่วนระหว่างรายได้ทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด อัตราส่วนดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ กำไร รายจ่าย และรายได้ ของธนาคารพาณิชย์มีมูลค่าสูง (มากกว่าร้อยละล้าน) เมื่อเทียบกับจำนวนพนักงาน (ไม่เกินหลักหมื่น) ผู้วิจัยจึงแปลงข้อมูล x_{31} , x_{32} และ x_{33} ด้วยการใส่ค่าลอกการิทึมฐาน 10 ในทั้ง 3 ตัวแปรดังกล่าว เพื่อปรับให้ค่าของตัวแปรมีค่าใกล้เคียงกับตัวแปรอื่น ค่าของการวิเคราะห์ในด้านคุณภาพด้านการจัดการใหม่ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางแสดงค่าของตัวแปรด้านคุณภาพการจัดการ หลังใส่ค่าลอกการิทึมฐาน 10

ธนาคาร	M		
	x_{31}	x_{32}	x_{33}
กรุงเทพ	1.6960	3.3852	5.0570
กรุงไทย	1.6519	3.0940	4.7459
กสิกรไทย	2.0728	3.7060	5.8908
กรุงศรีอยุธยา	4.9331	3.7081	4.6436
เกียรตินาคิน	1.4985	2.7813	4.9928
ทหารไทย	-1.3007	5.5588	4.0862
ทีสโก้	1.1399	4.6292	6.3587
ไทยพาณิชย์	1.7073	3.0159	4.7532
ไทยธนาคาร	-3.7896	4.3965	3.0642
นครหลวงไทย	-1.3355	3.1865	3.9202
ธนชาติ	-3.4196	3.3654	4.1556
ยูโอบี	-6.2023	2.9120	3.4410
สแตนดาร์ดฯ	1.4963	2.4185	3.9148
สินเอเซีย	-1.6966	6.0226	7.4770

1.3 ผลการวิเคราะห์จากการตรวจสอบค่าผิดปกติ (Outliers) ที่มีค่าต่ำกว่า 0.8 ของ 17 ตัวแปร จากการวิเคราะห์ CAMEL ด้วยตัวสถิติ Bhattacharyya ของประสพชัย พสุนนท์ และปราณี นิลกรณ (2547) พบว่า มีค่าผิดปกติทั้งหมด 4 ตัวแปรดังนี้

1.3.1 อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินกองทุน (X_{42}) ของธนาคารไทยธนาคาร ค่าผิดปกติ คือ -4.4472

1.3.2 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน (X_{43}) ของธนาคารไทยธนาคาร ค่าผิดปกติ คือ -4.4472

1.3.3 อัตราส่วนรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้รวม (X_{45}) ของธนาคารไทยธนาคาร ค่าผิดปกติ คือ -0.5683

1.3.4 อัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ (X_{47}) ของธนาคารเกียรตินาคิน ค่าผิดปกติ คือ 0.0659

1.4 ผลการวิเคราะห์สถิติพรรณนา (ค่าเฉลี่ย มัชฐาน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ของอัตราส่วนทางการเงินทั้ง 17 ตัวแปร จากการวิเคราะห์ CAMEL แสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย มัธยฐาน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรการวิเคราะห์ CAMEL

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	มัธยฐาน	SD	ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	มัธยฐาน	SD
X ₁₁	0.1470	0.1309	0.0847	X ₄₃	-0.2816	0.0351	1.2252
X ₁₂	0.1030	0.0991	0.0462	X ₄₄	-0.0003	0.0042	0.0259
X ₂₁	0.0486	0.0423	0.0233	X ₄₅	0.1050	0.1376	0.2006
X ₂₂	1.0053	1.0044	0.0404	X ₄₆	0.8111	0.7633	0.2647
X ₃₁	2.9989	8.1661	1.6630	X ₄₇	0.0348	0.0324	0.0102
X ₃₂	3.7271	3.3753	1.0599	X ₅₁	0.0490	0.0419	0.0307
X ₃₃	4.7501	4.6947	1.1841	X ₅₂	1.4207	0.5840	1.5343
X ₄₁	0.0316	0.0309	0.0127	X ₅₃	1.0514	0.9517	0.4250
X ₄₂	-0.3174	0.0254	1.2085				

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของ 17 ตัวแปร จากการวิเคราะห์ CAMEL ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงกว่า 0.7 หรือต่ำกว่า -0.7 พบว่า มีทั้งหมด 17 คู่ ดังนี้

1.5.1 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน 11 คู่ ได้แก่

1.5.1.1 X₁₂ กับ X₃₃ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.737

1.5.1.2 X₂₁ กับ X₄₆ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.705

1.5.1.3 X₃₁ กับ X₄₂ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.777

1.5.1.4 X₃₁ กับ X₄₃ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.794

1.5.1.5 X₃₁ กับ X₄₄ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.729

1.5.1.6 X₃₁ กับ X₄₅ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.809

1.5.1.7 X₄₁ กับ X₄₇ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.911

1.5.1.8 X₄₂ กับ X₄₃ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.995

1.5.1.9 X₄₂ กับ X₄₅ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.974

1.5.1.10 X₄₂ กับ X₄₆ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.791

1.5.1.11 X₄₃ กับ X₄₅ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.970

1.5.2 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม 6 คู่ ได้แก่

1.5.2.1 X₁₁ กับ X₄₁ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.720

1.5.2.2 X₂₁ กับ X₄₄ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.794

1.5.2.3 X₃₁ กับ X₄₆ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.883

1.5.2.4 X₄₃ กับ X₄₆ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.801

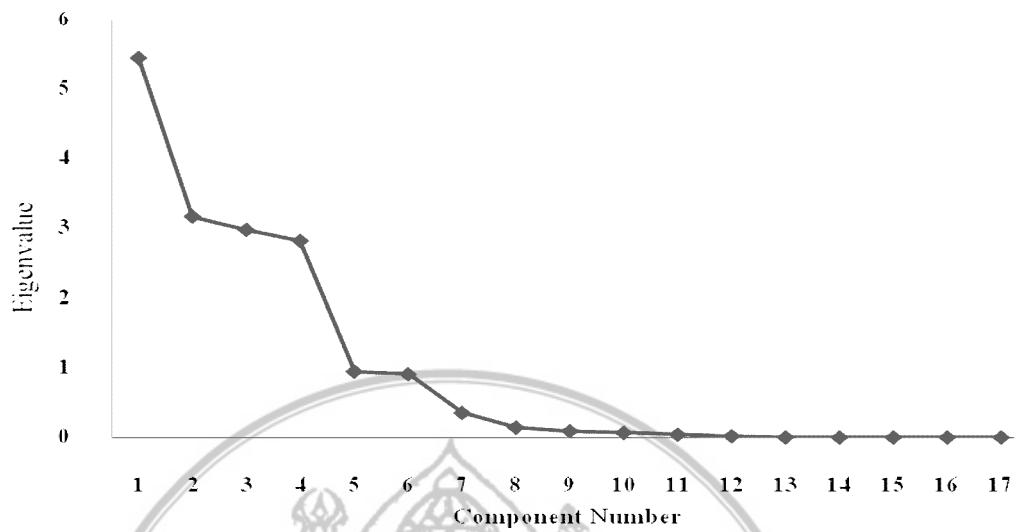
1.5.2.5 X_{44} กับ X_{46} มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.911

1.5.2.6 X_{45} กับ X_{46} มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.782

1.6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัย

ตารางที่ 8 ค่าไอเกนและร้อยละของความแปรปรวนของปัจจัย

ปัจจัยหลัก	ค่าไอเกน	ร้อยละของ ความแปรปรวน	ร้อยละของ ความแปรปรวนสะสม
F ₁	5.452	32.07	32.07
F ₂	3.173	18.665	50.735
F ₃	2.983	17.545	68.280
F ₄	2.824	16.611	84.891
F ₅	0.947	5.568	90.459
F ₆	0.909	5.344	95.804
F ₇	0.352	2.069	97.873
F ₈	0.142	0.836	98.708
F ₉	0.092	0.544	99.252
F ₁₀	0.067	0.397	99.649
F ₁₁	0.04	0.236	99.885
F ₁₂	0.019	0.112	99.997
F ₁₃	0	0.003	100
F ₁₄	0	0	100
F ₁₅	0	0	100
F ₁₆	0	0	100
F ₁₇	0	0	100

ภาพที่ 3 Scree plot จากการวิเคราะห์ปัจจัย

ตารางที่ 9 ค่า Loading จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ 1-4

ตัวแปร	F ₁	F ₂	F ₃	F ₄
X ₃₁	0.757			
X ₄₂	0.917			
X ₄₃	0.928			
X ₄₅	0.946			
X ₄₆	-0.763			
X ₅₂	-0.811			
X ₂₁		-0.785		
X ₄₄		0.766		
X ₃₂			0.780	
X ₃₃			0.729	
X ₅₁			0.864	
X ₂₂				0.740
X ₄₁				0.876
X ₄₇				0.916

จากตารางที่ 8 แสดงค่าไอเกนและร้อยละของความแปรปรวนของปัจจัย และภาพที่ 3 แสดง Screeplot จากการวิเคราะห์ปัจจัย จะเห็นได้ว่าหากใช้เกณฑ์ค่าไอเกนที่มากกว่า 1 แล้วจะพบว่า มีปัจจัยทางการเงิน 4 ปัจจัย โดยสามารถอธิบายสารสนเทศได้ร้อยละ 84.891 และค่า Loading จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ 1-4 แสดงในตารางที่ 9 อธิบายดังนี้

1.6.1 เนื่องจากค่าสัมบูรณ์ของค่า Loading ในปัจจัยที่ 1 (F_1) ที่มีค่ามากกว่า 0.7 ประกอบด้วย อัตราส่วนระหว่างกำไรก่อนหักภาษี หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อจำนวนพนักงานทั้งหมด (X_{31}) อัตราส่วนกำไรก่อนหักภาษีต่อเงินกองทุน (X_{42}) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อเงินกองทุน (X_{43}) อัตราส่วนระหว่างรายได้ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้รวม (X_{45}) อัตราส่วนรายจ่ายรวมต่อรายได้รวม (X_{46}) และอัตราส่วนเงินกู้ยืมต่อเงินกองทุน (X_{52}) ดังนั้น จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนทั้งหมดในปัจจัยนี้ เป็นการมองถึงประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทน และการจัดการเงินกองทุน ของธนาคาร จึงเรียกปัจจัยด้านนี้ว่า **ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทน และการจัดการเงินกองทุน** แสดงสมการ (1)

$$F_1 = 0.315X_{11} + 0.579X_{12} - 0.321X_{21} + 0.084X_{22} + 0.757X_{31} - 0.338X_{32} + 0.351X_{33} - 0.066X_{41} + 0.917X_{42} + 0.928X_{43} + 0.501X_{44} + 0.946X_{45} - 0.763X_{46} + 0.040X_{47} + 0.034X_{51} - 0.811X_{52} + 0.694X_{53} \quad (1)$$

1.6.2 เนื่องจากค่าสัมบูรณ์ของค่า Loading ในปัจจัยที่ 2 (F_2) ที่มีค่ามากกว่า 0.7 ประกอบด้วย อัตราส่วนระหว่างค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้กู้ทั้งหมด (X_{21}) และอัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (X_{44}) ดังนั้น จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนทั้งหมดในปัจจัยนี้มองถึงการบริหารสินทรัพย์ และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคาร จึงเรียกปัจจัยด้านนี้ว่า **ปัจจัยด้านการบริหารสินทรัพย์ และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ** แสดงสมการ (2)

$$F_2 = 0.230X_{11} + 0.262X_{12} - 0.785X_{21} - 0.271X_{22} + 0.488X_{31} - 0.292X_{32} + 0.391X_{33} + 0.155X_{41} + 0.253X_{42} + 0.244X_{43} + 0.766X_{44} + 0.179X_{45} - 0.595X_{46} + 0.313X_{47} + 0.041X_{51} + 0.429X_{52} + 0.019X_{53} \quad (2)$$

1.6.3 เนื่องจากค่าสัมบูรณ์ของค่า Loading ในปัจจัยที่ 3 (F_3) ที่มีค่ามากกว่า 0.7 ประกอบด้วย อัตราส่วนระหว่างรายจ่ายต่อพนักงานทั้งหมด (X_{32}) อัตราส่วนระหว่างรายได้ทั้งหมดต่อพนักงานทั้งหมด (X_{33}) และอัตราส่วนการกู้ยืมระหว่างธนาคารต่อหนี้สินรวม (X_{51}) ดังนั้น จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนทั้งหมดในปัจจัยนี้มองถึงคุณภาพด้านการบริหารจัดการ และเงินกู้ยืม

ระหว่างธนาคาร จึงเรียกปัจจัยด้านนี้ว่า ปัจจัยด้านคุณภาพด้านการบริหารจัดการ และเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร แสดงสมการ (3)

$$F_3 = 0.618X_{11} + 0.657X_{12} - 0.047X_{21} + 0.151X_{22} - 0.046X_{31} + 0.780X_{32} + 0.729X_{33} - 0.239X_{41} + 0.126X_{42} + 0.097X_{43} - 0.072X_{44} + 0.085X_{45} + 0.092X_{46} - 0.205X_{47} + 0.864X_{51} - 0.087X_{52} + 0.319X_{53} \quad \text{_____ (3)}$$

1.6.4 เนื่องจากค่าสัมบูรณ์ของค่า Loading ในปัจจัยที่ 4 (F_4) ที่มีค่ามากกว่า 0.7 ประกอบด้วย อัตราส่วนสินเชื่อที่จัดชั้นได้ต่อสินเชื่อรวมทั้งสิน (X_{22}) อัตราส่วนต่างดอกเบี้ย (X_{41}) และอัตราส่วนรายได้จากดอกเบี้ยสุทธิ (X_{47}) ดังนั้น จะเห็นได้ว่าอัตราส่วนทั้งหมดในปัจจัยนี้ มองถึงการบริหารสินเชื่อ และความสามารถในการทำกำไรจากดอกเบี้ย และส่วนต่างดอกเบี้ยของธนาคาร จึงเรียกปัจจัยด้านนี้ว่า ปัจจัยด้านมองถึงการบริหารสินเชื่อ และความสามารถในการทำกำไรจากดอกเบี้ยของธนาคาร แสดงสมการ (4)

$$F_4 = - 0.630X_{11} + 0.252X_{12} + 0.231X_{21} + 0.740X_{22} + 0.058X_{31} - 0.162X_{32} - 0.037X_{33} + 0.876X_{41} - 0.039X_{42} - 0.040X_{43} + 0.167X_{44} - 0.131X_{45} - 0.072X_{46} + 0.916X_{47} - 0.207X_{51} - 0.039X_{52} + 0.163X_{53} \quad \text{_____ (4)}$$

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ธนาคารพาณิชย์จัดได้ว่าเป็นสถาบันการเงินที่มีความสำคัญของประเทศ ทั้งนี้เพราะธนาคารพาณิชย์นั้นถูกจัดได้ว่าเป็นแหล่งเงินทุนรายใหญ่ที่สุดของประเทศ โดยมีแหล่งเงินทุนจากเงินออมของประชาชนเป็นสำคัญ ดังนั้น ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ เป็นสิ่งสำคัญที่มีผลต่อความอยู่รอดของประเทศ อีกทั้งยังสร้างความเชื่อมั่นในเสถียรภาพเศรษฐกิจและการเงินในสายตาของเจ้าหนี้และนักลงทุนต่างประเทศตลอดจนประชาชน เพื่อสร้างความเจริญของประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ความมั่นคงของธนาคารจึงเป็นพื้นฐานของความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ กล่าวได้ว่าหากประเทศมีธนาคารพาณิชย์ที่มีความมั่นคง ความเจริญรุ่งเรืองของเศรษฐกิจและสังคมก็จะเป็นไปได้ในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น การบริหารจัดการการดำเนินงานของธนาคารที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์มีความเข้มแข็งและมั่นคง หากธนาคารมีความเข้มแข็งและมั่นคงแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นๆ มีความน่าเชื่อถือและมั่นคง และยังห่างไกลจากวิกฤตการณ์ทางการเงินดังเช่นที่ผ่านมา

1. การสรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ประจำปี 2550” ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์ปัจจัยข้อมูลความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทยประจำปี 2550 จากตัวแปรอัตราส่วนทางการเงินของการวิเคราะห์ CAMEL ทั้งหมด 17 ตัวแปร เพื่อค้นหาสารสนเทศที่ทำให้ธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยมีความมั่นคงทางการเงิน โดยใช้ข้อมูลจากรายงานประจำปี 2550 จำนวน 14 ธนาคาร และใช้การวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) การวิเคราะห์พบว่า อัตราส่วนทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ประจำปี 2550 ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ดังนี้

- 1.1 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทนและการจัดการเงินกองทุน
- 1.2 ปัจจัยด้านการบริหารสินทรัพย์และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคาร
- 1.3 ปัจจัยด้านคุณภาพด้านการบริหารจัดการและเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร
- 1.4 ปัจจัยด้านการบริหารสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรจากดอกเบี้ย

2. อภิปรายผลการวิจัย

เมื่อได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ประจำปี 2550 พบว่ามี 4 ปัจจัย สามารถอธิบายได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทนและการจัดการเงินกองทุน

ด้านประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทน เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดต่อความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากการมีประสิทธิภาพในการหาผลตอบแทน แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์และเงินลงทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน และนำไปสู่ความสามารถในการทำกำไร ซึ่งกำไร คือผลตอบแทนจากการดำเนินงานของธนาคารที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นส่วนที่เหลือหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่างๆ และต้องนำไปใช้ในการดำเนินการต่อไป เช่น การจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น เป็นต้น

นอกจากนี้ ธนาคารยังต้องให้ความสำคัญกับการจัดการเงินกองทุน เนื่องจากการดำเนินงานจำเป็นต้องมีการระดมทุนเพิ่มเพื่อเงินทุนที่เพียงพอในการดำเนินงาน หากธนาคารมีเงินทุนมากย่อมถือว่าธนาคารมีความมั่นคงมากด้วย เพราะสามารถรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถขยายกิจการได้อย่างต่อเนื่อง ในส่วนนี้มีความเกี่ยวข้องกับ Basel II

Basel II เป็นหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนของสถาบันการเงิน (สง) ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท) นำมาบังคับใช้กับธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง เพื่อให้หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนสามารถสะท้อนความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับภาวะตลาดการเงินที่มีความซับซ้อนขึ้น และครอบคลุมประเภทความเสี่ยงที่สำคัญจากการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงิน นอกจากนี้เพื่อยืนยันถึงบทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทยในการดูแลให้สถาบันการเงิน มีระบบบริหารความเสี่ยงและเงินกองทุนที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยง ขนาดและลักษณะธุรกรรม รวมถึงการให้ความสำคัญต่อบทบาทของกลไกตลาด โดยกำหนดกรอบการเปิดเผยข้อมูลของสถาบันการเงิน เพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในตลาดสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าวในการประเมินสถาบันการเงินได้ Basel II ประกอบด้วย 3 หลักการ หรือที่นิยมเรียกกันว่า "3 Pillars" ได้แก่ Pillar I หลักเกณฑ์การดำรงเงินกองทุนขั้นต่ำ (Minimum Capital Requirement) เพื่อรองรับความเสี่ยงด้านเครดิต ด้านตลาด และด้านปฏิบัติการ Pillar II การกำกับดูแลโดยทางการ (Supervisory Review Process) และ Pillar III การใช้กลไกตลาดในการกำกับดูแล (Market Discipline) โดยมีโครงสร้าง (ธนาคารแห่งประเทศไทย)

2.2 ปัจจัยด้านการบริหารสินทรัพย์และค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของธนาคาร

ด้านการบริหารสินทรัพย์ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อธนาคารอย่างมาก เนื่องจากการ

บริหารสินทรัพย์มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร เพราะสินทรัพย์ส่วนหนึ่งของธนาคาร คือ เงินให้สินเชื่อ และดอกเบี้ยค้างรับ การให้สินเชื่อเป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่งในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น หากธนาคารมีการบริหารสินทรัพย์ที่มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์

ด้านค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ เป็นอีกส่วนหนึ่งที่ต้องให้ความสำคัญ ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญนี้เป็นค่าที่ประมาณขึ้นเพื่อแสดงว่า เงินสินเชื่อที่ปล่อยไปจำนวนเท่าใดที่อาจจะไม่ได้รับการชำระคืนเพื่อไม่ให้กำไรในปีนั้นสูงเกินความเป็นจริง และมีส่วนเกี่ยวข้องต่อเนื่องกับการบริหารสินเชื่อของธนาคารตามที่ได้กล่าวมา อย่างไรก็ตาม หากค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสูงจะส่งผลให้ธนาคารมีกำไรน้อยลงหรืออาจขาดทุนได้ แต่ถ้าค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่ำก็จะส่งผลให้ธนาคารมีกำไรสูงขึ้นหรือกำไรสูงเกินความเป็นจริงซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงาน ดังนั้น จึงต้องควบคุมค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

2.3 ปัจจัยด้านคุณภาพด้านการบริหารจัดการและเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร

ด้านคุณภาพด้านการบริหารจัดการ เป็นด้านที่แสดงถึงคุณภาพของการบริหารจัดการการดำเนินงานของธนาคาร ซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากการบริหารจัดการที่มีคุณภาพนั้นจะทำให้การดำเนินงานทุกด้านเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การสร้างผลกำไรและการบรรลุเป้าหมายของธนาคารได้

ด้านเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร เป็นส่วนที่มองในแง่การกู้ยืมเฉพาะระหว่างธนาคาร ซึ่งเป็นลักษณะการหมุนเวียนเงิน เพราะการกู้ยืมระหว่างธนาคารนี้เป็นการกู้ยืมในระยะสั้น (หนี้สินระยะสั้น) ที่มีความผันผวนและมีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องมากกว่าเงินฝาก จึงถือว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญ ดังนั้น ต้องควบคุมไม่ให้มีการกู้ยืมมากจนเกินไป และยังคงคำนึงถึงการสร้างเครดิตที่ดีอีกด้วย

2.4 ปัจจัยด้านการบริหารสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรจากดอกเบี้ย

ด้านการบริหารสินเชื่อ เป็นด้านที่มีความสำคัญกับธนาคารมากเช่นกัน เพราะเป็นหน้าที่หลักอย่างหนึ่งในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ถ้าธนาคารมีการบริหารสินเชื่อที่ไม่มีประสิทธิภาพก็จะทำให้การดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องมีปัญหา เช่น ปัญหาในการเรียกเก็บหนี้ และปัญหาค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญสูง ดังนั้น หากธนาคารมีการบริหารสินเชื่อที่มีประสิทธิภาพ จึงมีความสำคัญต่อความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์

ด้านความสามารถในการทำกำไรจากดอกเบี้ย เป็นด้านที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง เพราะรายได้จากดอกเบี้ยเป็นรายได้หลักจากการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ดังนั้น หากธนาคารมีประสิทธิภาพในการบริหารสินเชื่อและประสิทธิภาพในการเรียกเก็บหนี้ของธนาคารแล้ว ย่อม

ส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรจากดอกเบี้ยของธนาคาร

จะเห็นได้ว่าปัจจัยทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องกับเงินและกระแสเงินสดทั้งสิ้น ดังนั้น การจัดการในทุกๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับเงินอย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญที่สุดของการดำเนินงานและความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์

3. ข้อจำกัดในการวิจัย

3.1 ธนาคารที่เข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์มีเพียงแค่ 12 ธนาคารเท่านั้น ส่วนใหญ่จะเป็นธนาคารที่มีความสำคัญต่อประเทศ ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนน้อยเกินไป ดังนั้น จึงต้องหากลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม และในการเก็บข้อมูลงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่เป็นบริษัทลูกของธนาคารต่างประเทศมีการแสดงรายงานประจำปีที่ไม่สมบูรณ์ จึงได้กลุ่มตัวอย่างเพียง 14 ธนาคารเท่านั้น ประกอบด้วย ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จำนวน 12 แห่ง และธนาคารต่างประเทศที่ทำการรวบรวมกิจการกับธนาคารพาณิชย์ของไทยซึ่งเคยจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ประเทศไทยจำนวน 2 แห่ง

3.2 อัตราส่วนทางการเงินตามวิธี การวิเคราะห์ CAMEL เดิมประกอบด้วย 27 อัตราส่วน แต่การขาดข้อมูลบางข้อมูลในงบการเงินของหลายๆ ธนาคารที่ใช้ในการวิเคราะห์ CAMEL จึงเหลืออัตราส่วนที่เป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 17 อัตราส่วน

3.3 สาเหตุที่เลือกทำการวิจัยเฉพาะปี 2550 เนื่องจากข้อมูลปีนี้เป็นข้อมูลการดำเนินงานของธนาคาร ซึ่งอยู่ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด ทำให้ผลการวิเคราะห์ที่ได้นั้นใกล้เคียงกับสถานการณ์ปัจจุบันมากที่สุด และทำให้สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้จริง ซึ่งเพียงพอสำหรับการนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อตอบปัญหาในการวิจัยครั้งนี้

4. ข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ ประจำปี 2550 ผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

4.1 การศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทางการเงินของธนาคาร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรนำข้อมูลเชิงคุณภาพอื่นๆ มาร่วมพิจารณาประกอบเพิ่มเติมด้วย เช่น สภาวะเศรษฐกิจ โครงสร้างผู้ถือหุ้น ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk) ความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารธนาคาร และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4.2 การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ CAMEL ประกอบด้วย อัตราส่วนทางการเงินเพียง 17 อัตราส่วน ซึ่งคำนวณมาจากข้อมูลงบการเงินของธนาคาร หากทำการศึกษาในครั้งต่อไป ควรนำอัตราส่วนทางการเงินอื่นๆ มาศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากอัตราส่วนดังกล่าวที่ทำการวิเคราะห์มาแล้ว

4.3 การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการวิจัยเฉพาะส่วนสถาบันการเงิน ประเภทธนาคารพาณิชย์ไทย ซึ่งเป็นการศึกษาในส่วนของระบบธนาคารพาณิชย์เท่านั้น ดังนั้น ในงานวิจัยครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างอื่นด้วย เช่น ธนาคารต่างประเทศ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่างๆ

4.4 การศึกษาครั้งนี้ใช้เครื่องมือทางสถิติ เพื่อหาปัจจัยข้อมูลความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์หรือสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าของธนาคารด้วยวิธีการวิเคราะห์ปัจจัยเท่านั้น ในงานวิจัยครั้งต่อไป ควรใช้เครื่องมือทางสถิติอื่นๆ และเทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีอื่นร่วมด้วย

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. ระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
ระยะที่ 1 [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 24 มิถุนายน 2551. เข้าถึงได้จาก [http://203.154.183.12/
 bench_head/images/book_cfsaw171250.pdf](http://203.154.183.12/bench_head/images/book_cfsaw171250.pdf)
- _____. การประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน
(Camels v.2) [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 3 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก
http://www.cad.go.th/question_Camels.html
- _____. คู่มือการประยุกต์ใช้ CAMELS ANALYSIS วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของ
สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร. กรุงเทพมหานคร: แอร์บอร์นพริ้นต์, 2548.
- คุณชาติ รื่นรมย์. การวิจัยการตลาด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ข้อมูลงบการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียน [ออนไลน์].
 เข้าถึงเมื่อ 4 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก <http://www.set.or.th/th/index.html>
- _____. ข้อมูลธนาคารที่จดทะเบียน [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 24 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก
<http://www.set.or.th/th/index.html>
- ชัยณรงค์ สุระกุล. “การวิเคราะห์สัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าของการเกิดวิกฤตค่าเงิน.” ปริญา
เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2549.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. รายชื่อ ที่อยู่ Website ธนาคารพาณิชย์ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 24
 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก [http://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/
 WebsiteFI/_layouts/application/bot%20financial%20institutions/financialinstitutions.
 aspx](http://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/WebsiteFI/_layouts/application/bot%20financial%20institutions/financialinstitutions.aspx)
- _____. รวมเรื่องน่าสนใจ (Basel II) [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 28 ตุลาคม 2551. เข้าถึงได้จาก
<http://www.bot.or.th/Thai/FinancialInstitutions/Highlights/Basel2/Pages/BaselIII.aspx>
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา. ข้อมูลธนาคารกรุงศรีอยุธยา [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2551.
 เข้าถึงได้จาก <http://www.krungsri.com/thai/home.aspx>
- ธนาคารกรุงเทพ. ข้อมูลธนาคารกรุงเทพ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก
<http://www.bbl.co.th>
- ธนาคารกรุงไทย. ข้อมูลธนาคารกรุงไทย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก
<http://www.ktb.co.th>
- ธนาคารกสิกรไทย. ข้อมูลธนาคารกสิกรไทย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2551.

เข้าถึงได้จาก <http://www.kasikornbank.com>

ธนาคารเกียรตินาคิน. ข้อมูลธนาคารเกียรตินาคิน [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2551.

เข้าถึงได้จาก <http://www.kiatnakin.co.th>

ธนาคารทหารไทย. ข้อมูลธนาคารทหารไทย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2551.

เข้าถึงได้จาก <http://www.tmbbank.com>

ธนาคารทีสโก้. ข้อมูลธนาคารทีสโก้ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2551.

เข้าถึงได้จาก <http://www.tisco.co.th>

ธนาคารไทยธนาคาร. ข้อมูลธนาคารไทยธนาคาร [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 12 กรกฎาคม 2551.

เข้าถึงได้จาก <http://www.bankthai.co.th>

ธนาคารไทยพาณิชย์. ข้อมูลธนาคารไทยพาณิชย์ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 กรกฎาคม 2551.

เข้าถึงได้จาก <http://www.scb.co.th>

ธนาคารชนชาติ. ข้อมูลธนาคารชนชาติ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 กรกฎาคม 2551.

เข้าถึงได้จาก <http://www.scib.co.th>

ธนาคารนครหลวงไทย. ข้อมูลธนาคารนครหลวงไทย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 13 กรกฎาคม 2551.

เข้าถึงได้จาก <http://www.scib.co.th>

ธนาคารยูโอบี. ข้อมูลธนาคารยูโอบี [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 14 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก

<http://www.uob.co.th>

ธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด. ข้อมูลธนาคารสแตนดาร์ดชาร์เตอร์ด [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ

14 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก <http://www.standardchartered.co.th/>

ธนาคารสินเอเชีย. ข้อมูลธนาคารสินเอเชีย [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 14 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก

<http://www.aclbank.com/th/>

บังอร มุกดาอุดม. “ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย ภายหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจ.” ปรินญาธุรกิจ
 มหามบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2546.

ประสพชัย พสุนนท์ อาฟีฟิ ลาเต๊ะ วันวิสา ไพรัชวรรณ และปราณี นิลกรณ์. “การวิเคราะห์องค์
 ประกอบหลักข้อมูลความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.”

เอกสารประกอบการประชุมวิชาการศิลปากรวิจัยครั้งที่ 1, 2550.

ประสพชัย พสุนนท์ และวันวิสา ไพรัชวรรณ. “การวิเคราะห์องค์ประกอบหลักข้อมูลความมั่นคง
 ทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย.” เอกสารประกอบการประชุมผลงาน
 วิจัยด้านการจัดการบริหารธุรกิจ ครั้งที่ 1, 2551.

พิมพ์ร ยิ่งยง. “การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทย.” ปรินญา

ธุรกิจมหาชนติด สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 2545
เพชรี ขุมทรัพย์. วิเคราะห์งบการเงิน หลักและการประยุกต์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธรรมศาสตร์,
2548.

วีระชาติ อินตา. “วิเคราะห์ความมั่นคงทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย ระหว่างพ.ศ.2536-
2540.” ปรินญาธุรกิจมหาชนติด สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
วันวิสา ไพรัชวรรณ. “การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบหลักข้อมูลความมั่นคงทางการเงินของธนาคาร
พาณิชย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547-2549.” ปรินญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ
ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.

ศิริชัย พงษ์วิชัย. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. ศัพท์านุกรมการวิจัยประชากรและสังคม [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ
17 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก [http://www.popterms.mahidol.ac.th/popterms/
showmean.php?id=f00001#](http://www.popterms.mahidol.ac.th/popterms/showmean.php?id=f00001#)

สุทัศน์า วุฒิพฤกษ์. “วิเคราะห์ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย.” ปรินญาเศรษฐศาสตร์
มหาชนติด มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2544.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. ข้อมูลงบการเงินของธนาคาร
พาณิชย์ [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ 14 กรกฎาคม 2551. เข้าถึงได้จาก [http://capital.sec.
or.th/webapp/corp_fin/cgi-bin/find56.php](http://capital.sec.or.th/webapp/corp_fin/cgi-bin/find56.php)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นางสาวสุทามาส กิ่งवालสงค์
 ที่อยู่ 348/12 ซ.สุขุมวิท 54 แขวงบางจาก เขตพระโขนง กทม. 10260
 ประวัติการศึกษา
 พ.ศ. 2547 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย
 จังหวัด กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ. 2551 กำลังศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ
 ทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี